

SIMON
SCARROW
PRETORIÁN

LEGIONÁŘI CATO A MACRO ODHALUJÍ REPUBLIKÁNSKÉ SPIKNUŤI

PRETORIÁN

SIMON SCARROW PRETORIÁN

Přeložili Ludmila Havlíková a Tomáš Havlík

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2015

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2011 Simon Scarrow

All rights reserved.

Z anglického originálu *Praetorian*

(First published by Headline Publishing Group, London, 2011)

přeložili © 2015 Ludmila Havlíková a Tomáš Havlík

Redakce textu: Jiří Pacek

Jazyková korektura: Jan Řehoř

První elektronické vydání v českém jazyce

ISBN 978807072566

Pro Carolyn

Jako vždy jsem zavázán vděčností své ženě Carolyn, která mi s nesmírnou pečlivostí průběžně kontrolovala každou dokončenou kapitolu a má se mnou nekonečnou trpělivost, kdykoliv se zcela pohroužím do svých příběhů.

Postavy

Vojáci čekající na další umístění

Lucius Cornelius Macro – veterán římských legií. Odolný, důvěryhodný voják, který zručně vládne zbraní, rádce a nejlepší přítel svého mladšího kolegy Catona.

Quintus Licinius Cato – mladý důstojník, který se strastiplně naučil vojenskému umění v bitvách po celé říši. Je odvážný a bystrý, takže je jménem císaře Claudia pověřován nejnebezpečnějšími úkoly.

Pretoriánská garda

tribun Balbus – velitel konvoje vezoucího stříbro

centurion Gaius Sinius – ctižádnostivý zrádce

tribun Burrus – velitel třetí kohorty pretoriánů

centurion Lurco – prakticky velitel šesté centurie třetí kohorty, ale ne vždy

optio Tigellinus – Lurconův znechucený podřízený

gardista Fuscus – nováček, který se považuje za zkušeného veterána

prefekt Geta – velitel pretoriánské gardy

Císařský palác

císař Claudius – spravedlivý, byť ne vždy konzistentní panovník

císařovna Agrippina – Claudiova neteř a zároveň manželka, Neronova matka

Nero – příjemný chlapec s uměleckými sklony

Britannicus – syn císaře Claudia, inteligentní, ale chladný

Narcissus – tajemník a blízký rádce císaře Claudia

Pallas – další blízký rádce císaře, ale i císařovny

Septimus – Narcissův zvěd

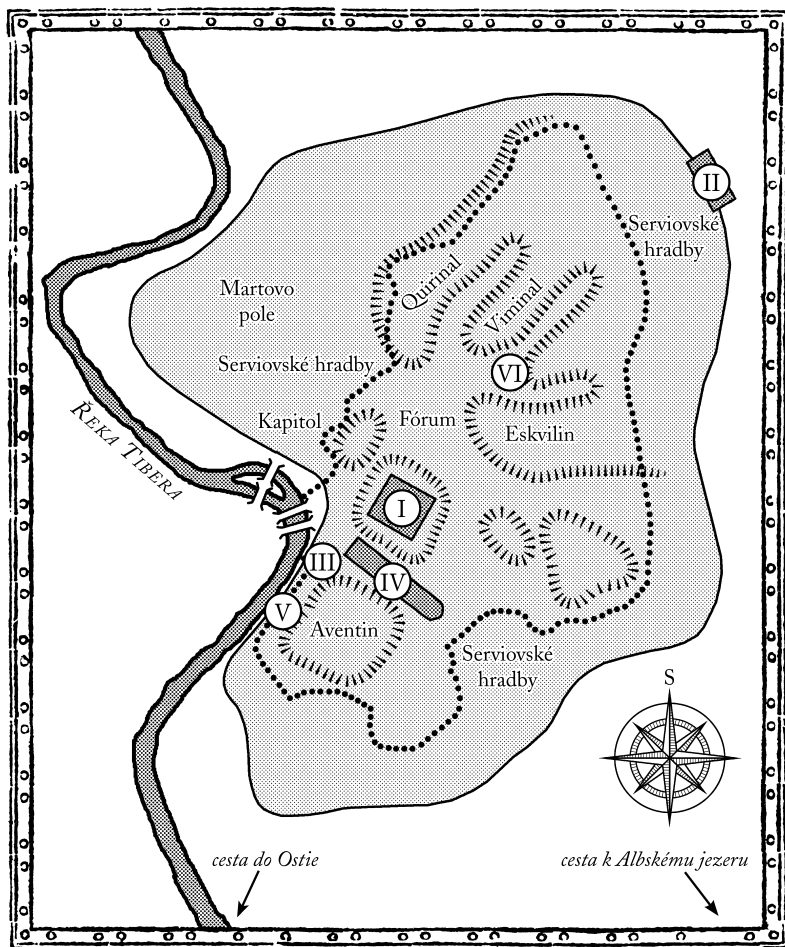
Řím

Cestius – brutální, nesmlouvavý vůdce zločinecké bandy

Vitellius – hejsek, syn senátora a letitý nepřítel Macrona a Catona

Julia Sempronia – okouzující dcera senátora Sempronia

ŘÍM ZA VLÁDY CÍSAŘE CLAUDIA

Ⓘ císařský palácový komplex

Ⓓ Velký cirk

Ⓒ pretoriánská kasárna

Ⓔ přístav a skladiště

Ⓓ Boarium

Ⓖ chudinská čtvrť Subura

Kapitola první

Malý konvoj krytých vozů překročil po desetidenním trmácení hranici Předalpské Galie. V horách, které se tyčily na severu, již napadl první sníh, takže jejich vrcholky jasně svítily na pozadí modrého nebe. Zima přišla brzy, ale vojáci pochodující s konvojem kvůli ní nijak zvlášť nestrádali. Svěží chladný vzduch je sice štípal, ale od odjezdu z císařské mincovny v Narbonské Galii jim nezkomplikoval cestu žádný sníh ani déšť. A zmrzlá země byla tak tvrdá, že se do ní kola těžce naložených vozů ani jednou nezabořila.

Pretoriánský tribun, který velel konvoji, jel vpředu před ostatními. Když se ocitl na vrcholu kopce, stočil koně stranou a zadíval se na dlouhou dlážděnou silnici, jež se před ním vinula v kopcovité krajině. Ve vzdálenosti několika mil před sebou spatřil město Picenum, kde se měl setkat s jezdeckým doprovodem vyslaným římskou pretoriánskou gardou – elitní vojenskou jednotkou, jejímž úkolem bylo chránit císaře Claudia a jeho rodinu. Centurie vojáků z pomocné kohorty, která doprovázela čtyři vozy během celé cesty z Narbonské Galie, se potom měla vrátit do svých kasáren a přenechat ochranu malého konvoje směřujícího do Říma pretoriánům.

Tribun Balbus se otočil v sedle a přeletěl pohledem muže pochodující za ním. Pomocnou kohortu tvořili Cheruskové, příslušníci jednoho z germánských kmenů. Byli to mohutní, nepřístupně vyhlízející válečníci, kterým trčely zpod lícnic přileb ježaté vousy. Balbus jim nařídil, aby si cestou mezi kopci nechali na hlavách přilby, a odůvodnil to tím, že se musejí chránit před bandity, kteří se přizívají na nepozorných cestovatelích. Dobře však věděl, že se bandité jen stěží odváží napadnout římský konvoj. Pravým důvodem jeho příkazu byla snaha skrýt pod přilbami podstatnou část jejich zarostlých tváří, protože by jimi děsili všechny civilisty, na něž by cestou narazili. Balbus byl sice rád, že mohl germánským vojákům chránícím mincovnu důvěřovat, protože byli loajální císaři, ale jako Říman cítil k mužům,

kteří se rekrutovali z bojovníků divokých kmenů sídlících za řekou Rhenus, instinktivní odpor.

„Barbaři,“ utrousil tiše a zavrtěl hlavou. Byl zvyklý na dokonale upravené legionáře v pretoriánské kohortě, a tak ho otrávil, když dostal rozkaz, aby se vypravil do Galie a převzal tam novou zásilku čerstvě vyražených stříbrných mincí. Během mnohaleté služby si vytvořil naprosto jasnou představu, jak má vypadat správný voják. Kdyby ho přidělili ke germánské pomocné kohortě natrvalo, ze všeho nejdřív by všem nařídil, aby si oholili ty odporné vousy a snažili se aspoň budít dojem řádných příslušníků armády.

Kromě toho mu chybělo pohodlí, na něž byl zvyklý z Říma.

Tribun Balbus byl stejný jako všichni muži v jeho postavení. Nastoupil k pretoriánům v Římě a během služby pomalu postupoval vzhůru, načež se nechal přeložit k XIII. legii umístěné na řece Danubius. Tam si odsloužil pár let jako centurion a zažádal o opětovné přidělení k pretoriánské gardě. Po několika dalších letech služby byl povýšen na tribuna a stanul v čele jedné z devíti kohort císařovy osobní stráže. Teď mohl počítat s tím, že za nějaký čas odejde se slušným výslužným na odpočinek a zaujme místo ve správě nějakého italského města. Už si vyhlédl Pompeje, kde žil jeho mladší bratr, majitel soukromých lázní a zápasnické školy. Město leželo na pobřeží, z něhož se otevíral překrásný výhled na Neapolskou zátoku, a mohlo se chlubit několika obstojnými divadly, pěknou arénou a řadou hostinců, kde se prodávalo levné víno. A občas také nabízelo možnost zkrátit si dlouho chvíli rvačkou s muži se sousedního města Nucerie, pomyslel si Balbus zasněně.

Za prvními pěti družstvy příslušníků pomocné kohorty jely čtyři těžké vozy, z nichž každý táhlo deset mul. Na lavici seděl vedle vozataje vždy jeden voják a dohlížel na zamčené truhly, pevně ovinuté kozími kůžemi, které byly uloženy na korbách. Každý vůz přepravoval pět truhel po stu tisících čerstvě vyražených denárů – celkem dva miliony mincí, které by vystačily jedné legii na celý rok.

Balbus neodolal pokušení a představil si, co by s takovým jměním mohl podniknout, ale po chvilce hodil všechny podobné myšlenky za hlavu. Byl přece voják. Složil přísahu, že bude chránit a poslouchat císaře, a jeho povinnost spočívala v zajištění bezpečné přepravy vozů do pokladny

v Římě. Při vzpomínce na některé své druhy v pretoriánské gardě, kteří ke službě nepřistupovali tak zodpovědně jako on, svařtil obočí a rozladěně stiskl rty.

Byli to právě příslušníci pretoriánské gardy, kdo před necelými deseti lety zavraždili předcházejícího císaře a jeho rodinu. Jistě, Gaius Caligula byl nezkrotný šílenec a tyran, ale Balbus si nedovedl představit nic posvátnějšího než složenou přísahu. Proto s Caligulovou vraždou stále nesouhlasil, ačkoliv se nový panovník, jehož vybrali pretoriáni, ukázal být výrazně lepším vládcem. Balbus si vybavoval, jak zmatený byl Claudiův nástup do čela říše. Důstojníci, kteří zabili jeho předchůdce, měli v úmyslu vrátit moc senátu, ale když si jejich druhové uvědomili, že bez císaře skončí i pretoriánská garda a s ní všechna privilegia jejích členů, okamžitě se začali rozhlížet po novém císaři. Jejich volba padla na Claudia. Neduživý koktající muž rozhodně nebyl ideálním zástupcem největší říše na světě, ale Balbus musel připustit, že se projevoval jako poměrně spravedlivý a schopný panovník.

Tribun zalétl pohledem k posledním pěti družstvům germánské pomocné kohorty, která pochodovala za vozy. Nevypadali sice jako praví římsí vojáci, ale Balbus věděl, že to jsou zdatní bojovníci se skvělou pověstí, na které by se odvážil zaútočit jenom ten nejhlopější bandita. Jakékoliv nebezpečí – pokud jim cestou vůbec nějaké hrozilo – však pominulo ve chvíli, kdy vjeli do širokého rovného údolí, jímž protékala řeka Padus.

Balbus mlaskl a dloubl svého koně patami do boků. Zvíře si krátce odfrklo, vykročilo kupředu a jeho jezdec ho nasměroval zpátky na silnici. Prošel kolem prvních řad vojáků vedených jejich velitelem centurionem Armiem a znovu zaujal místo v čele konvoje. Cesta jim ubíhala velice rychle. Ještě nebylo ani poledne a do Picena jim zbývala zhruba hodina. Tam počkají, až dorazí jejich pretoriánský doprovod, pokud už není na místě.

Když je od města dělily pouhé dvě míle, zaslechl Balbus dusot koňských kopyt. Konvoj právě projížděl borovým hájkem a v chladném vzduchu se vznášela pronikavá vůně jehličí. Přes skalní výchoz, který se před nimi objevil, teď neviděli na silnici před sebou a Balbus si mimoděk vybavil dobu, kdy sloužil na řece Danubius. V podobných stísněných podmínkách tehdy zaútočili na římské jednotky nepřátelé. Tribun zastavil koně a zvedl ruku.

„Stát! Odložit výstroj!“

Zatímco rachotící vozy pozvolna zpomalovaly, germánsí vojáci rychle

odložili vedle silnice hole, na nichž měli zavěšenou výstroj, a seřadili se do formací v čele a na konci konvoje. Balbus si přehodil otěže do levé ruky, druhou položil na jílec meče a rozhlédl se po stinných zákoutích pod okolními stromy. Nikde se nic nehýbalo. Hluk koňských kopyt na dlážděné silnici však stále sílil. Náhle vyjel zpoza zákrutu cesty jezdec v červeném důstojnickém plášti přehozeném přes ramena. Na hrušce sedla měl zavěšenou přilbu s chocholem. Za ním jela dvacítká mužů v bílých pláštích pretoriánské gardy potřísněných blátem.

Balbus se zhluboka nadechl a pak dlouze, s pocitem úlevy vydechl. „Pohov!“

Jeho muži sklonili štíty a oštěpy a tribun počkal, dokud se jezdci nepřiblížili. Jejich velitel zpomalil koně do poklusu a poslední úsek cesty už zvíře urazilo pouhým krokem.

„Jsi tribun Balbus, pane?“

Balbus ho přejel zkoumavým pohledem. Velitelův obličej mu připadal povědomý.

„Jak zní heslo, centurione?“ zeptal se.

„Vino v Kampánii je zralé a může se sklízet, pane,“ odpověděl jezdec formálním tónem.

Balbus přikývl, protože právě takovou odpověď chtěl slyšet. „Dobře. Měli jste na nás počkat v Picenu, centurione...“

„Gaius Sinius, pane. Centurion druhé centurie, osmá kohorta.“

„No jistě.“ Matně se na jeho jméno upamatoval. „Proč jste se tedy rozjeli napřed?“

„Dojeli jsme do Picena už včera, pane. Je to tam jako po vyměření. Většina obyvatel se vypravila do svatyně kousek za městem na nějakou slavnost. Napadlo mě, že bychom vám – tobě a tvým lidem – mohli jet naproti,“ odpověděl centurion a mávl rukou ke germánskému doprovodu.

„Nejsou moji,“ zavrčel Balbus.

„Každopádně jsme si všimli, že se blížíte k městu, a tak jsme tady, pane. Doprovodíme vozy zpátky do Říma.“

Balbus si ho chvilku mlčky prohlížel. Měl rád vojáky, kteří se drží rozkazů do posledního písmene, a příliš se mu nelíbilo, že se s ním Sinius a jeho muži setkali tady na cestě, ačkoliv měli čekat ve městě. Plán na převoz stříbra se zrodil už před dvěma měsíci v Římě a všichni zúčastnění ho

měli dodržet. Když se totiž důstojníci rozhodnou brát rozkazy na lehkou váhu, všechny plány se začnou hroutit. Balbus si umínil, že hned po návratu do pretoriánského tábora, který se rozkládal v těsné blízkosti římských hradeb, vyhledá Siniova nadřízeného a promluví si s ním.

„Centurione Arminie!“ zavolal potom přes rameno. „Ke mně!“

Důstojník velící germánským vojákům k němu okamžitě přiběhl. Byl tak vysoký a rozložitý, že mu šupinová zbroj přiléhala těsně k tělu. Když pak zvedl k tribunovi hlavu a na vousy mu dopadly sluneční paprsky, skoro se zdálo, jako kdyby mu celou tvář lemovaly jasně rudé plameny.

„Pane?“

Balbus kývl k jezdcům. „Doprovod z Říma. Odteď budou chránit vozy oni. Ty a tvoji muži se můžete okamžitě vrátit do Narbonské Galie.“

Germán stiskl rty a odpověděl latinsky se silným cizím přízvukem. „Měli jsme je předat v Picenu, pane. Mládenci se chtěli ve městě pobavit, než vyrazí nazpátek.“

„Teď už to není nutné. Kromě toho pochybuju, že by se místním kdovíjak líbilo, kdyby je přepadla horda Germánů. Víím, jak se tvoji muži doveudou chovat, když si přihnou.“

Centurion Arminius se zamračil. „Dohlídnu, aby nezpůsobili žádný problémy, pane.“

„To nebude zapotřebí. Nařizuju ti, abys udělal čelem vzad a vrátil se s nimi do Galie, je to jasné?“

Arminius pomalu přikývl, ale bylo na něm znát, že v něm všechno vře. Úsečně se rozloučil, otočil se a vykročil zpátky ke konvoji. „Chopte se výstroje! Připravte se na cestu! Mizíme zpátky do Galie, hoši.“

Někteří z jeho mužů záupěli, a jeden dokonce hlasitě zaklel ve svém mateřském jazyce, za což si od centuriona vysloužil pokárání.

Balbus zaletěl pohledem k Siniovi. „Banda chlupatých barbarů přece nebude obtěžovat slušný Římany.“

„To rozhodně,“ souhlasil Sinius. „Jako by nestačilo, že dostali za úkol hlídat mincovnu a dohlížet na přepravu stříbra. Tuhle práci by měli dělat normální vojáci, legionáři nebo kohorty gardy.“

„Císař nám očividně moc nevěří,“ odpověděl Balbus zarmouceně. „V posledních letech si příliš mnoho vyšších důstojníků hraje na politiky. A my ostatní kvůli tomu trpíme. Stejně s tím ale nic nenaděláme,“ dodal

a napřímil se v sedle. „Rozmísti svoje muže před vozy a za ně. Jakmile Germáni vyklidí pole, můžeme pokračovat v cestě.“

„Ano, pane.“ Centurion Sinius zvedl pravici, otočil se ke svým mužům a vydal jim rozkazy. Zatímco se Germáni za vozy rozmrzele formovali do kolony, pretoriánští jezdci pomalu zaujímali jejich někdejší místa. Nakonec byly obě jednotky připravené vydat se každá svou cestou. Balbus přijel k centurionu Arminiovi, aby mu dal poslední pokyny.

„Okamžitě se vrať do Galie. Teď už nebudu na tvoje muže dohlížet, tak jim nedovol, aby ve městech a vesnicích, kterými budete projíždět, vyvolávali nějaké pozdvižení, rozumíš?“

Centurion pevně stiskl rty a přikývl.

„Takže můžeš vyrazit.“

Aniž počkal na odpověď, otočil koně opačným směrem, rozjel se nazpátek do čela konvoje, kde na něj čekal centurion Sinius, a mávnutím ruky vydal konvoji pokyn, aby vyrazil na cestu. Vozatajové švihli otěžemi a vozy se za hlasitého rachotu dřevěných kol, zpevněných po obvodu železnými obručemi, rozjely po silnici. Jejich lomoz ještě umocňovali dusotem svých kopyt koně a muly. Balbus pokračoval bez ohlížení až k prvnímu skalnímu výchozu. Teprve u něj se otočil dozadu a asi čtvrt míle za sebou spatřil zadní voj pomocné kohorty směřující nazpět do Galie.

„Konečně je od nich pokoj,“ zamumlal tiše.

Vozy s novou eskortou objely skalisko a pokračovaly po rovné silnici k městu. Borový háj se táhl ještě asi čtvrt míle směrem k Picenu. Balbus si náhle uvědomil, že jakmile vojáci z germánské kohorty zmizeli, podstatně se mu zlepšila nálada. Zpomalil koně a zakrátko se ocitl vedle centuriona Sinia.

„Tak co je nového v Římě?“

Sinius se na okamžik zamyslel a na rtech se mu objevil pobavený úsměv. „Císařova nová pelešnice si začíná omotávat našeho starocha kolem prstu.“

„Vážně?“ Při tak neomalené zmnince o císařovně se Balbus zamračil.

„Ano. Po paláci se proslýchá, že Agrippina nařídila Claudiovi, aby vyhnal svoje milenky. Jemu se do toho samozřejmě nechce. Ale tohle ho tolik netíží. Víš o tom jejím synovi? Luciu Domitiovi? Agrippina tvrdí, že ho chce Claudius adoptovat.“

„Dává to smysl,“ řekl Balbus. „Nebylo by dobré, kdyby se ten chlapec cítil odstrčený.“

Sinius se na něj pobaveně usmál. „Zjevně nemáš tušení, co za tím vězí. Agrippina totiž neskrývaně prosazuje Lucia jako Claudiova dědice.“

Balbus zvedl obočí. Takový vývoj událostí by byl velice nebezpečný. Právoplatného dědice – Britannica – už Claudiovi porodila jeho první manželka Messalina. A tento dědic měl nyní podle všeho konkurenta. Balbus nechápavě zavrtěl hlavou. „Proč by s tím měl císař pro všechno na světě souhlasit?“

„Třeba už se mu kalí rozum,“ řekl Sinius. „Agrippina chce údajně zajistit Britannicovi ochránce. A kdo je pro takový úkol vhodnější než jeho nový starší bratr? Kdo se postará o jeho blaho i poté, co Claudius natáhne brka? A ta doba se blíží. Náš staroch je čím dál vyhublejší a má chatrnější zdraví. No a jakmile bude po něm, začne pretoriány zaměstnávat podle všeho Lucius Domitius. To jsou věci, co?“

„Ano,“ odpověděl Balbus a zadumal se nad důsledky Siniova sdělení. Císařův syn Britannicus se mezi pretoriány těšil velké oblibě už jako malý hošík. Doprovázel svého otce při návštěvách tábora, chodil oblečený v dětské zbroji a prohlašoval, že se bude učit zacházet se zbraněmi po boku příslušníků gardy, což tehdy vyvolávalo všeobecné veselí. Od těch dob však povyrostl a začal se věnovat především studiu. Teď bude muset soupeřit o přízeň pretoriánů s novým konkurentem.

„To ale není všechno,“ dodal tiše Sinius a ohlédl se přes rameno, jako by se chtěl ujistit, že ho nikdo neuslyší. „Pokud to chceš vědět.“

Balbus si ho změřil přísným pohledem a uvažoval, jestli mu může věřit. Za poslední léta už zažil spoustu poprav mužů, kteří zemřeli pouze kvůli tomu, že nedokázali udržet jazyk za zuby. Rozhodně nechtěl dopadnout jako oni. „Může mě ta věc, kterou mi chceš prozradit, nějak ohrozit?“

Sinius pokrčil rameny. „To záleží na tobě, pane. Nebo spíš na tom, vůči komu jsi nejloajálnější.“

„Jsem věrný pouze císaři. Stejně jako ty i všichni ostatní členové pretoriánské gardy.“

„Vážně?“ Sinius se na něj zpříma podíval a usmál se. „Čekal bych, že Říman bude sloužit hlavně Římu.“

„Řím a císař jsou jedno a totéž,“ opáčil Balbus příkře. „Naše přísaha nás zavazuje k věrnosti vůči oběma. Úplně stejnou měrou. Tvrdit opak je nebezpečné, takže ti radím, abys už nikdy o ničem podobném nemluvil.“

Sinius si tribuna důkladně prohlédl a odvrátil oči stranou. „Tak dobře. Samozřejmě máš pravdu, pane.“

Zpomalil koně a zařadil se za svého velitele. Krátce nato konvoj dorazil na konec lesíka a vyjel do otevřené krajiny. Balba náhle napadlo, že už od úsvitu nepotkal žádné další cestovatele a neviděl je ani teď na silnici do Picena. Pak si ale vzpomněl na Siniovu poznámku o slavnosti, na kterou se vypravili všichni lidé z okolí, a pochopil, proč jsou cesty prázdné. Kousek před konvojem se silnice svažovala do mírného záhybu ve zvlněné krajině. Balbus se v sedle napřímil, protože zaznamenal mezi zakrslými křovisky jakýsi pohyb.

„Něco před námi je,“ řekl Siniovi, zvedl paži a ukázal před sebe. „Vidíš? Asi čtvrt míle daleko. Tam, kde se svažuje silnice.“

Centurion se zadíval k místu, které mu Balbus ukázal, a zavrtěl hlavou. „Jsi snad slepý, člověče? Něco se tam pohybuje. Ano, už to vidím. Z toho křoví vyjíždějí dvoukolové vozy a muly.“

„Už je taky vidím, pane,“ řekl Sinius, chvilku se upřeně díval před sebe a pak dodal: „Co když je to nějaká kupecká karavana, která se tu chystá utábořit?“

„V tuhle denní dobu? A takhle blízko u Picena?“ odfrkl si Balbus. „To pochybuju. Pojedeme se na to podívat blíž.“

Tribun pobídl svého koně a rozjel se po silnici ke křovinám rostoucím na konci svahu. Sinius pokynul rukou prvnímú družstvu jezdců, aby ho následovali, a vyrazil za svým nadřízeným. Když se Balbus přiblížil ke křovinám, zjistil, že před ním stojí ještě víc vozů, než se původně domníval. Krátce nato mezi nimi zahlédl i hrstku příkrčených mužů. Znovu ho zaplavila mrazivá nervozita a naježily se mu všechny vlasy v zátylku. Zůstal stát asi sto kroků před nejbližším mužem z neznámé skupiny, která cestovala s vozy, a počkal, dokud ho nedohonili jeho vojáci.

„Vůbec se mi to nelíbí, Sinie,“ řekl pak centurionovi. „Ta mizerná banda určitě chystá nějakou levárnu. Připrav svoje muže.“

„Ano, pane,“ odpověděl nevzrušeně Sinius.

Hned nato Balbus za sebou zaslechl zaskřípění kovu, jak centurion vytáhl meč z pochvy, a pevně sevřel otěže svého koně, připravený vyrazit v čele svých jezdců kupředu.

„Promiň, pane,“ pronesl tiše Sinius a zabodl čepel své zbraně tribunovi

do zad, přímo mezi lopatky. Hrot projel Balbovi pláštěm, tunikou i kůží a zarazil se až o páteř. Balbus zvrátil hlavu dozadu, zalapal po dechu a z rukou, jejichž křečovitě pokrčené prsty připomínaly pařáty, mu vypadly otěže. Sinius rázně otočil čepelí a rychle ji vytáhl z rány. Hned nato se tribun svezl na šíji svého koně, ruce svěšené. Až dosud klidné zvíře se v tu chvíli polekalo a vyrazilo vpřed tak zprudka, že vyhodilo bezvládného jezdce ze sedla. Balbus ztěžka dopadl na zem, převalil se na záda a s vytřeštěnými očima se snažil pohnout rty.

Sinius se otočil ke svým mužům. „Zbavte se vozatajů a přepravte vozy tamhle k těm lidem,“ nařídil jim a sklopil oči k tribunovi. „Omlouvám se, pane. Jsi dobrý důstojník a tohle sis nezasloužil, ale mám svoje příkazy.“

Balbus se pokusil promluvit, ale ze rtů mu nevyšel žádný zvuk. Byla zima a poprvé po mnoha letech měl skutečný strach. Před očima se mu pomalu stmívalo a uvědomoval si, že umírá a že ho už nečeká žádný život v Pompejích. Na chvíli ho ještě zaplavila lítost, že už nikdy neuvidí svého bratra. A zatímco mu z očí upřených k obloze vyprchával život, kousek za ním se ozval vyděšený křik vozatajů, který však rychle utichal. Siniovi muži je všechny do jednoho nemilosrdně popravili a zamířili s vozy k houfu mužů vyčkávajících v křoví s lehkými vozíky. Sinius se otočil k urostlému chlapíkovi za sebou a ukázal na Balbovo tělo. „Cestie, přenes tribuna i ty vozataje na jeden vůz. Dva muži pojedou napřed a budou hlídat, jestli se k nám někdo neblíží. Další dva se vrátí k záhybu silnice a dohlédnou na to, aby ta centurie z pomocný kohorty nevzala roha a nevyrazila na nepovolenou dovolenou do Picena.“

Krátce poté vyšel z křovin na konci svahu houf mužů a seřadil se vedle cesty. Všichni rychle vyložili truhly se stříbrem a přenesli je podle Siniových rozkazů na své lehké vozíky – na každý po jedné. Každou z nich pak zajistili a zakryli balíky laciných látek, pytlí naplněnými pšenicí nebo starými hadry. Nakonec vypřáhli z těžkých vozů muly a odvedli je ke svým dvoukolákům, aby se s tak velkou zátěží vůbec pohnuli z místa. Prázdné těžké vozy zavezli hluboko do křovin a odstranili z os zákolníky, čímž se dřevěná kola zhroutila a korby vozů dosedly na zem mezi křoviska, takže je už nikdo z cesty nemohl zahlédnout. Ještě hlouběji pak zanesli tělo probodnutého tribuna a mrtvolu pobitých vozatajů, pohodili je do blátivého příkopu a zakryli je větvemi odřezanými z křovisek. Nakonec se všichni

shromáždili kolem vozíků, zatímco Sinius a několik dalších mužů ještě chvatně zakrývali mezery, jimiž vjely mezi keře nákladní vozy z původního konvoje, a zahlazovali na travnaté zemi stopy po jejich kolech. Půda byla našťestí tak zmrzlá, že v ní nezůstaly žádné vyjeté koleje.

„To stačí,“ usoudil Sinius a odhodil svazek odřezaných větví, který držel v rukou. „Je čas se převlíknout, pánové!“

Muži si rychle svlékli pláště a tuniky, místo nich si na sebe vzali různorodé civilní šaty všech možných barev a střihů a uniformy schovali do vaků za sedly, Sinius si je pozorně prohlédl a spokojeně přikývl. Poměrně věrohodně připomínali obchodníky, kteří pravidelně cestovali mezi městy a vesnicemi po celé Itálii.

„Pokyny jste dostali, takže víte, co dělat. Odjedeme po skupinách. Jakmile projedete Picenem, pokračujte dál po silnici vedoucí ke skladišti v Římě, jak už jsem vám řekl. Budu tam na vás čekat. Dávejte pozor na vozy. Za žádnou cenu nesmíme dopustit, aby se nějaký zlodějíček dopídl, co v nich vezeme. Zůstaňte nenápadný, nijak nevyčnívejte, a nikdo nás nebude podezírat. Je to jasný?“ zeptal se. „Dobře. První vůz může vyrazit!“

Následující hodinu dvoukolové vozy vyrážely na cestu po jednom, po dvou nebo nanejvýš po třech, pokaždé v různých časových intervalech, a v mezičase se od skupiny odpoutávali jezdci. Někteří mířili do Picena a jiní se na křižovatce před městem vydávali na východ nebo na západ, ale pokaždé po objízdě trase k Římu. Jakmile zmizel i poslední vůz, Sinius se naposledy rozhlédl. Všiml si, že na zemi zůstalo několik stop po kolech a kopytech koní a mul, ale pochyboval, že si jich náhodní kolemjdoucí putující do Picena a dál všimnou.

Spokojeně pokýval hlavou, nasměroval koně k silnici a beze spěchu se vydal do města. U brány zaplatil strážím mýtné, zastavil se v hostinci, kde si poručil dušené maso a pohár horkého vína, a potom pokračoval v cestě. Jižní branou opustil město a zamířil do Říma.

V podvečer zahlédl hlouček jezdců v bílých pláštích, který se k němu blížil od jihu. Rychle si přetáhl přes hlavu kapuci hnědé tuniky, aby mu nebylo vidět do tváře, zvedl paži a pozdravil pretoriány mířící na setkání s konvojem z Galie. Důstojník, který jim velel, jeho gesto prezíravě ignoroval a Sinius se neubráníl úsměvu. Představil si, co se asi stane, až ten nadutec ohlásí zmizení vozů a jejich stříbrného nákladu.

Kapitola druhá

Ostia leden 51 n. l.

Rozbouřené moře bylo šedivé až na bílé zpěněné hřebeny vln, které zvedal silný vítr a zaháněl je ke břehu. Oblohu halily nízké neproniknutelné mraky, které se táhly až k obzoru. Depresivní dojem ještě umocňovalo chladné mrholení, které centurionu Macronovi promočilo tmavé vlasy a přilepilo mu je k temeni. Při pohledu na přístav se v duchu vrátil o několik let nazpátek, kdy ho sem služba zavála naposledy. Tehdy se vracel z tažení v Británii a Ostia, vzdálená necelých dvacet mil od ústí řeky Tibery, vypadala docela jinak než teď. Dříve bývala pouhým předsunutým překladištěm zásob a přestupním místem cestujících směřujících do Říma. Zboží, které přicházelo z celé říše, se vykládalo na několik dřevěných mol. O něco menší množství nákladu pak mířilo z Itálie do různých provincií spravovaných Římem.

Nyní přístav procházel obrovskou přestavbou, kterou nařídil císař v zájmu posílení obchodu. Na rozdíl od svého předchůdce Claudius raději využíval císařskou pokladnu k obecně prospěšným činnostem, nikoliv k nesmyslným kratochvílím. Od břehu se táhla do vody dvě obrovská kamenná ramena a objímala celý přístav jako paže Titánů. Stavební práce probíhaly téměř bez přestávky v každém ročním období. Macro na okamžik spočinul pohledem na spoutaných otrocích, kteří valili po dřevěných kůlech obrovské kusy kamene na konec obou ramen a tam je shazovali do moře. Postupně tak vytvářeli masivní hradbu, jež měla chránit kotvící lodě před rozbouřeným mořem. O kus dál za těmito kamennými rameny stál vlnolam. Majitel hostince, v němž se Macro a jeho přítel Cato ubytovali, jim prozradil, že v jeho základech leží jedna z největších lodí, která kdy spatřila světlo světa. Otroci ji naplnili kamením, potopili na dno a spouštěli na ni obrovské kamenné bloky tak dlouho, dokud nevznikl pevný vlnolam. Nyní už budovali masivní podstavu obřího majáku. Macro jen

stěží rozeznával jednotlivé postavičky kameníků, kteří se pohybovali po lešení a dokončovali další část impozantní stavby.

„Ať si dělaj, co chtěj, hlavně když do toho netahaj mě,“ zamumlal a přitáhl si plášť přehozený přes ramena pevněji k tělu.

Tuto ranní procházku podél břehu podnikal už dva měsíce, ale stavební práce ho zajímaly stále méně. I v Ostii, stejně jako jinde na světě, lemovala přístavní hráz spousta hostinců ochotných postarat se o čerstvě vyplacené námořníky, jimž právě skončila služba. Po většinu roku se tu nepochybně vyskytovala spousta zajímavých lidí, s nimiž by se Macro ochotně napil a vyměnil si poutavé historky. V zimních měsících však mnoho lodí na moře nevyplouvalo, takže v přístavu panoval klid a do hostinců vyráželo jen pár lidí, kteří se nutně potřebovali napít. Zpočátku s ním Cato ochotně chodil na pár pohárků horkého vína, ale pak ho začaly hryzat výčitky svědomí, že jenom pouhý den cesty od Ostie na něj čeká dívka, s níž se chce oženit. Rozkazy z císařského paláce mu však zapovídaly vydat se za ní nebo jí dát aspoň vědět, že je tak blízko. Macro s ním soucítil, protože Cato se s Julií neviděl téměř rok.

Před příjezdem do Ostie sloužili společně v Egyptě, kde musel Cato převzít velení nad oslabenou legií a odrazit núbijskou invazi. Macro si dobře uvědomoval, že tentokrát měli skutečně namále. Do Itálie se pak vrátili s obrovským očekáváním, že budou za svou námahu štědrě odměněni. Cato si zasloužil, aby v Římě oficiálně potvrdili jeho nedávné povýšení na prefekta, a Macro měl plné právo vybrat si legii, u které by chtěl sloužit. Jenomže místo toho si je povolal císařův osobní tajemník Narcissus a vyslal je z ostrova Caprae do Ostie, kde měli čekat na další pokyny. V hlavním městě bylo totiž odhaleno další spiknutí proti císaři a Claudiův tajemník potřeboval Macronovu a Catonovu pomoc, aby se s touto novou hrozbou náležitě vypořádal. Rozkazy, které obdrželi, zněly jasně – zůstat v jednom ostijském hostinci pod falešnými jmény a čekat na další Narcissovy pokyny. Majitel hostince byl propuštěnec, který kdysi sloužil v císařském paláci v Římě, a když získal svobodu, mohl si díky malému odchodnému otevřít podnik v Ostii. Císařský tajemník mu nařídil, aby se o oba důstojníky postaral a na nic se nevyptával. Nikdo v Římě nesměl vědět, že tu jsou. Setkání s Julií Sempronii ani nemusel Catonovi výslovně zakazovat, protože ho mladík naprosto pochopil. Několik prvních dní se mu

dařilo nedávat najevo, jak mu to vadí. Ze dnů se však stal měsíc, potom druhý a Narcissus jim o sobě stále nedával vědět. Catonova trpělivost už byla napnutá k prasknutí.

Císařský tajemník jim řekl pouze to, že komplot proti císaři je dílem tajemné skupiny spiklenců, kteří chtějí vrátit moc do rukou senátu. Toho senátu, který po vraždě Julia Caesara zavlkl Řím do občanské války trvající celou věčnost, pomyslel si Macro trpce. Senátorům by se žádná moc svěřovat neměla. Příliš rádi se oddávali politickým hrám a neohlíželi se na následky svých činů. Několik čestných výjimek samozřejmě existovalo – třeba Juliin otec Sempronius a legát Vespasianus, který velel II. legii, v níž během britského tažení sloužili i Macro s Catonem. Oba byli dobří muži.

Macro se naposledy podíval na otroky pracující na vlnolamu, přetáhl si přes hlavu kapuci vojenského pláště, otočil se a zamířil po cestě podél pobřeží zpátky do přístavu. Všude bylo patrné, jak bouřlivým rozvojem Ostia prochází. Za novou přístavní hrází vyrostlo několik velkých skladišť a další se stavěla v někdejší staré přístavní čtvrti, která musela být stržena, aby uvolnila cestu novým stavbám. Macronovi bylo jasné, že na konci přestavby se z Ostie stane krásný moderní přístav. Další důkaz římského bohatství a moci.

Cesta se spojila se silnicí vedoucí do přístavu a železné cvočky na podrážkách centurionových vojenských bot se začaly hlasitě ozývat na jejím dlážděném povrchu. U brány Macro lehce kývl hlavou na strážného, který věděl, že vyžadovat mýtné po legionáři se nevyplácí. Jednou z výhod služby ve vojsku byla skutečnost, že si legionář nemusel dělat starosti s řadou drobností, které svazovaly život civilistů. Macro to považoval za naprosto spravedlivé, neboť to byli právě vojáci, jejichž obětavá služba říši umožňovala žít v míru a hojnosti. Samozřejmě s výjimkou lenochů odpočívajících v bezproblémových posádkách na takových poklidných místech, jako je třeba Řecko, anebo kromě těch nafintěných pitomců v pretoriánské gardě, pomyslel si Macro zamračeně. Dostávali o polovinu vyšší žold než normální legionáři, a přitom nemuseli dělat nic jiného než se občas vystrojít na přehlídku nebo zařadit co nejrychlejší likvidaci lidí označených za císařovy nepřátele. V aktivní službě se ocitali málokdy. Macro je viděl bojovat jenom jednou – když do Británie přijel sám císař, aby si přisvojil zásluhy na úspěšném výsledku tažení – a musel zdráhavě připustit, že si vedli docela dobře.

Činžovní domy vysoké tři až čtyři podlaží směstnané po obou stranách ulice propouštěly jen málo pošmourného slunečního světla, takže cesta vedoucí do středu města působila velice studeně a pochmurně. Na křižovatce, z níž vybíhaly ulice do různých čtvrtí, se Macro vydal vpravo a ocitl se na dlouhé třídě, která se táhla srdcem přístavu. Hlavní chrámy, pohodlné lázně a městské fórum tu byly natěsnané tak blízko sebe, že se zdálo, jako by soupeřily o nejprestižnější místa ve městě. V Ostii se právě konal trh a hlavní ulice byla plná kupců, ale také městských úředníků na obchůvkách. Při kraji ulice se pod dohledem urostlých stráží vyzbrojených holemi šourala ke klecím umístěným na tržišti řada otroků s pouty kolem kotníků. Po chvíli Macro došel na fórum, které mělo podobu značně rozšířené ulice, a odbočil za roh k impozantnímu průčelí Menelaovy knihovny zdobenému sloupovím, kde se měl sejít s Catonem. Knihovnu daroval městu řecký propuštěnec, který nesmírně zbohatl na dovozu olivového oleje. Obsahovala pečlivě vybrané rukopisy uložené se stejnou pečlivostí na spoustě polic.

Macro si sundal kapuci a vyšel po několika schodech k hlavnímu vchodu. Těsně za dveřmi seděl u obyčejného stolu písař, který měl vedle sebe železný koš s plápolajícím ohněm. Při pohledu na příchozího vojáka přimhouřil oči.

„Můžu ti nějak pomoci, pane?“

Macro si otřel mokré čelo a přikývl. „Někoho tu hledám. Vojáka, jako jsem já.“

„Skutečně?“ Písař zvedl obočí. „Víš určitě, že jsi na správném místě, pane? Tohle je knihovna.“

Macro ho probodl pohledem. „Vím.“

„Můžu ti něco navrhnout, pane? Možná budeš mít při pátrání po svém druhovi větší štěstí v některém z hostinců poblíž fóra. Takové podniky se mezi vojáky těší větší oblibě než naše knihovna.“

„Věř mi, že se můj kamarád chtěl se mnou sejít tady.“

„No, upřímně řečeno, tady se vojáci obvykle nescházejí,“ nedal se písař odbýt.

„Jasně, ale můj kamarád není typický voják,“ odpověděl s úsměvem Macro. „Tak co, viděls ho tady? Prostě mi odpověz. Nemusíš se na mě koukat skrz prsty, pokud ovšem nechceš dopadnout špatně.“

Písař si uvědomil, že tenhle neústupný podsaditý návštěvník jen tak neodejde. Nakonec si odkašlal a natáhl se pro stylus a voskovou destičku, jako by chtěl Macronovi naznačit, že ho vyrušil od složité a nesmírně důležité úřední práce. „Služba mi začala teprve před chvílí, pane. Pokud tady tvůj přítel skutečně je, určitě přišel dřív, protože jsem ho neviděl, a nemám tušení, kde je. Možná bys měl jít dovnitř a podívat se po něm sám.“

„Chápu,“ odpověděl klidně Macro, ale nepohnul se z místa. Místo toho se naklonil nad stůl a vůbec ho nezajímalo, že voda z jeho mokrého pláště odkapává na písařovu voskovou destičku. Písař ztuhl a nervózně k němu zvedl oči.

„Pane?“

„Něco ti povím,“ zavrčel Macro. „Nemáš žádnéj důvod chovat se ke mně neurvale, mladej. Jestli to zkusíš znovu, mohlo by se stát, že si tuhle nádhernou knihovnu spletu se zapadlou nálevnou. Snad chápeš, jak to myslím.“

Písař polkl. „Ano, pane. Omlouvám se. Využijev knihovnu, jak se ti zlíbí.“

„Vidíš!“ prohlásil Macro a s vřelým úsměvem se napřimil. „Chovat se mile není o nic těžší než chovat se jako pícuš, nemyslíš?“

Písař se nervózně rozhlédl, aby zjistil, jestli není v dohledu některý z jeho kolegů, ale nikoho neviděl. „Ano, pane. Jak říkáš.“

Macro se obrátil zády ke stolu a promnul si prochladlé ruce, aby si je trochu prohrál. Vůči drobným úředníkům, kteří byli na světě pouze proto, aby komplikovali práci lidem se skutečně důležitým posláním, cítil nesku-tečnou nenávisť.

V rozlehlé vstupní hale se nacházely jedny dveře přímo proti hlavnímu vchodu a dvoje další, jedny napravo a druhé nalevo, jimiž se vcházelo do postranních chodeb. Macro zamířil za hlasitého klapotu sandálů, který se odrážel od vysokých zdí, k prostředním dveřím, za nimiž se nalézal dlouhý sál lemovaný policemi plnými svitků. Malovaný strop, ke kterému pronikalo denní světlo vysoko umístěnými úzkými okny, byl zdobený výjevy z námorních cest. Uprostřed knihovny stálo několik řad stolů a lavic, ale protože bylo ještě brzy, a navíc velice chladno, seděli v celém sále pouze tři lidé. Dva starší muži se skláněli nad jedním svitkem a tiše se bavili. O kus dál však Macro spatřil Catonovu nezaměnitelnou štíhlou postavu zahalenou do vojenského pláště. Seděl na úplném konci sálu, kam dopadal jen

úzký pruh světla, ale umožňoval mu orientovat se v širokých papyrových svítících rozložených na stole.

Hlasité kroky Macronových bot vytrhly starší muže z hovoru. Oba zamračeně zvedli oči k přichozímu vojákovi, který narušil obvyklý klid v knihovně. Cato jeho kroky určitě slyšel také, ale četl si dál. Teprve když se Macro přiblížil až k němu, položil prst na místo, u něhož skončil, zvedl pohublý obličej a bez sebemenší známky emocí se zadíval na svého přítele, který se posadil naproti němu. Během služby v Egyptě Cato utrpěl vážné zranění hlavy a teď se mu táhla od čela přes celou tvář tenká bílá jizva. Působila sice drasticky, ale nijak ho neznetvořila. Macro si pomyslel, že by na ni Cato měl být spíš pyšný. Odlišuje se s ní od jiných mladých důstojníků sloužících císaři a působí jako zkušený veterán, jímž se během osmi let od příchodu ke II. legii skutečně stal.

„Našel jsi, cos hledal?“ zeptal se Macro, kývl k papyrovým svítkům a mávl rukou k plným policím podél zdi. „Máš tady víc než dost věcí ke čtení. Aspoň se tu zabavíš.“

„Říkám si, jak dlouho to ještě budu muset dělat,“ vzdychl Cato a promnul si tvář v místě, kde mu končila jizva. „Narcissus se nám neozval už víc než měsíc.“

Přes majitele hostince mu Cato před časem poslal zprávu, v níž se ho ptal, proč musejí s Macronem stále zůstat v Ostii. Narcissus jim stroze odpověděl, že musejí počkat. Cato střídavě propadal nudě z nuceného pobytu v Ostii, anebo zuřivosti kvůli tomu, že se nesmí setkat s Julií. A k tomu se navíc děsil, jak jeho snoubenka zareaguje na jizvu v jeho tváři. Přijme ho i s ní a vezme ho opět do náruče? Anebo se od něj znechuceně odtáhne? Ze všeho nejvíc se bál, že s ním zůstane pouze z lítosti. Při téhle představě se mu dělalo zle. Dokud Julii znovu neuvidí, nebude mít jistotu. Zlobilo ho, že jí na změnu svého zevnějšku nemůže nijak připravit, protože jí na Narcissův příkaz nesměl ani napsat dopis.

„Co to vůbec čteš?“ vyrušil ho ze zamyšlení Macro.

Cato obrátil pozornost k papyru. „To je přepis zpráv z Říma. Snažil jsem se zjistit, co se tam během posledních měsíců stalo. Chtěl jsem najít nějaký náznak, proč nás Narcissus vlastně potřebuje.“

„A?“

„Nic mě neupoutalo. Samá oznámení o slavnostech, o jmenováních do

úřadů nebo o narozeních, svatbách a úmrtích důležitých Římanů. A našel jsem jednu zmínku o senátoru Semproniovi. Císař ho odměnil za potlačení povstání otroků na Krétě.“

„O našem podílu se tam asi nepsalo, co?“ prohodil Macro.

„Bohužel ne.“

„Proč mě to nepřekvapuje? Ještě něco, co stojí za zmínku?“

Cato zaletěl pohledem k papyrům před sebou a zavrtěl hlavou. „Nic významného. Ale...“ Chvilku se probíral jednotlivými svitky, rychle si je prohlížel a nakonec jeden vytáhl. „Tady. Tahle zpráva je stará dva týdny. Nějakého důstojníka pretoriánské gardy přepadli nedaleko Picena banditi a zabili ho. Zatím je nikdo nenašel... Po důstojníkovi zůstala truchlící vdova, mladý syn a tak dále,“ odpověděl Cato a zvedl oči. „To je všechno.“

„Nic z toho nejspíš nijak nesouvisí s tím, proč jsme tady,“ poznamenal Macro.

„Asi ne,“ řekl Cato, vypjal hrud' a s hlasitým zívnutím se protáhl. Pak si opřel lokty o stůl a zadíval se na Macrona. „Takže nás čeká další krásný den v Ostii. Čím se zabavíme? V divadle nic nehrají. Na plavání v moři je zima. Většina lázní je zavřená až do jara, kdy se sem zase začnou sjíždět lidé. A náš přítel hostinský Spurius rozdělává oheň v krbu až večer, takže se u něj do té doby nezahřejeme.“

Macro se zasmál. „Ty máš teda mizernou náladu!“ Po krátkém přemýšlení ale zvedl obočí. „Mám nápad. Podle Spuria je v hampejzu u Mithrovejch lázní pár novejšch kousků. Nechceš se tam mrknout, co mají k dispozici? Určitě se u nich zahřejem. Co ty na to?“

„Lákavá nabídka. Ale teď na to nemám náladu.“

„Kecy. Dáváš si pozor kvůli té své holce, vid'?“

Cato pokrčil rameny. Představa, že navštíví kněžky lásky, které obsluhují obyvatelé města i projíždějící námořníky a roznášejí při tom všelijaké nemoci, se mu ani trochu nelíbila. Kdyby od nich něco chytil, přišel by o možnost šťastného shledání s Julií. „Jestli o to tolik stojíš, klidně tam běž, ale já se půjdu najíst do hostince a potom si chci něco přečíst.“

„Přečíst,“ utrousil nechápavě Macro. „Co ti to koluje v žilách, mladěj? Krev, nebo polívka?“

„Ať už je to cokoliv, zůstanu v naší místnosti v hostinci a budu si číst. Ty si dělej, co chceš.“

„To budu. Jakmile se najím, abych nabral sílu.“

Oba pak vstali a odsunuli vrzající lavici od stolu. Cato posbíral všechny zprávy z Říma, vrátil je na polici a vydal se s Macronem k východu. Jejich kroky opět vyrušily oba starší muže sedící u stolu.

„Pššš!“ sykl na ně tiše jeden z nich a přitiskl si prst na rty. „Tady jste v knihovně!“

„V knihovně!“ ušklíbl se Macro. „Obyčejnej hampejz plnej moudrostí. Jenom s tím rozdílem, že tady se člověk tolik nerozrajcuje jako v tom sku-tečným, co?“

„Taková nestoudnost!“ zvolal muž a otočil se ke Catonovi. „Bud' prosím tak laskav, pane, a odveď svého společníka pryč.“

„K tomu ho ani není třeba dvakrát pobízet. Pojď, Macrone,“ řekl Cato, zatahal přítele za ruku a zamířil s ním ke dveřím.

Spuriův kuchař – starý námořník, který přišel při ztroskotání lodi o nohu – jím přinesl pár dušených kousků masa s řídkou omáčkou a vařeným ječ-menem. Mohlo to být nasolené jehněčí, ale protože ztratilo jakoukoliv chuť a bylo tvrdé jako vlhká stromová kůra, nedalo se to přesně určit. Ale aspoň bylo teplé a zahnalo hlad. Když Cato požádal o chleba, kuchař se zamračil a odbelhal se pryč. Po chvilce přinesl zatuchlý bochník a s zuch-nutím ho položil na stůl.

„Hele, Spurie!“ zaburácel Macro na hostinského tak zprudka, že čtyři další hosté polekaně nadskočili. Spurius, který stál za pultem a ukládal do polic laciné pohárky z pálené hlíny, se podrážděně otočil a chvatně vyrazil ke stolu.

„Co se děje? A mohl by ses ztišit?“

Macro ukázal na misku s jídlem, která byla stále ze třetiny plná. „Mám sice takovej hlad, že sním i tuhle šlichtu, ale chleba, kterej bych nedal žrát ani sviním, to už je moc,“ vyjel na hostinského, uchopil bochník a bouchl jím o stůl. „Je jako kámen.“

„Namoč si ho. Za chvilku změkne,“ navrhl mu vstřícným tónem Spurius.

„Chci pořádněj chleba,“ prohlásil Macro rázně. „Čerstvě upečeněj. A chci ho hned.“

„Omlouvám se, ale žádný tu nemám.“

Macro odsunul stoličku od stolu a ztišil hlas, aby ho ostatní hosté nesly-

šeli. „Hele, dostals rozkaz, že se o nás máš starat, a určitě ti za naše ubytování a jídlo dobře platěj.“

„Dostávám za vás pěkně mizernou odměnu,“ zamručel Spurius. „Nebo spíš dostanu, až odjedete a Narcissus se se mnou vyrovná. Mezitím mi tady akorát ukrajujete ze zisku.“

Macro se usmál. „Ten tajemnickej had nikdy nepustí víc peněz, než musí. A je stejně pravděpodobný, že tě obere, jako že dodrží slovo. Už několikrát jsme to sami zažili.“

„Macrone, to stačí,“ varoval ho Cato. „O svých záležitostech se nesmíme bavit.“

Macro ho probodl rozčileným pohledem, ale pak se uklidnil. „Tak jo. Ale nelíbí se mi, že nás nechává hnít tady v Ostii, a ještě k tomu jíst a bydlet v týhle díře. Není to správný, Catone.“

„Samozřejmě že není, ale nic s tím nenaděláme,“ řekl Cato a otočil se k hostinskému. „Tak dobře, chápu, že jsme ti na obtíž. Ani nám se to nelíbí. Ale pokud spolu máme vycházet v klidu, měl bys nám dávat lepší jídlo. Ze všeho nejdřív můžeš přinést tady mému příteli čerstvý chleba, o který tě žádal.“

Spurius se zhluboka nadechl, aby se uklidnil, a pak lehce přikývl. „Podívám se, co bych s tím mohl udělat. Ale musíte mi slíbit, že nezpůsobíte žádné další problémy mým ostatním hostům.“

Cato přikývl. „Slibujeme.“

Hostinský se vrátil za pult a chvíli tiše rozmlouval s kuchařem. Cato vyslal k Macronovi vřelý úsměv. „Vidíš, co člověk dokáže, když se chová rozumně?“

Macro si odfrkl. „Občas. Jenomže já zase vím, že síla dovede občas vykouzlit stejně hezký výsledky.“

„Ne, pokud na sebe nechceš přitáhnout pozornost.“

Macro zavrtěl hlavou. „Za trochu pozornosti bych byl rád, Catone. Já z tohotohle místa zešílím. Jako by nestačilo, že tu musíme sedět a čekat, až nás Narcissus zavolá. Kromě toho nám poslal nanejvýš zlomek žoldu, který nám dluží, takže si nemůžem dovolit žádný slušný jídlo ani bydlení.“

Cato odpověděl až po chvíli. „Nepochybně nás tím chce přimět k povolnosti.“

Než Macro stačil něco poznamenat, z ulice k nim dolehlo dunění kol na

dlažbě. Hned nato však vůz zprudka zastavil a rachot utichl. Spurius se rozeběhl ke dveřím, pootevřel je, rychle vyšel ven a zabouchl za sebou. Macro s Catonem pak zaslechli, jak se venku s kýmisi tiše baví. Po chvíli vůz zamířil kolem hostince na dvůr, kde stálo několik malých stájí pro pocestné a jejich koně.

„Novej host v týhle díře,“ prohodil Macro. „Neměli bysme ho varovat?“

„Nech to být,“ odpověděl Cato rozmrzele, sklopil oči k misce a zdráhavě zvedl lžici, aby do sebe vpravil další sousto polévky. Krátce nato se vrátil kuchař a předložil jim nový bochník chleba. Macro k němu přivoněl a udiveně zvedl oči ke Catonovi. „Čerstvě upečeněj!“

Zvedl ho, rozlomil napůl, jeden kus hodil Catonovi a sám se z chutí zakousl do druhé poloviny. Mezitím k nim ze zadní místnosti doléhaly hlasy a šoupání nábytku. Po dost dlouhé době se objevil v nízkých dveřích za pultem Spurius, rychle se rozhlédl po tvářích ostatních hostů a zamířil k Macronovi a Catonovi.

„S čím přijde teď?“ zamumlal Macro. „Vsadil bych se, že nás bude chtít vystěhovat z pokoje, aby udělal místo pro svýho novýho hosta.“

„To pochybuju.“

Spurius se k nim naklonil. „Pojďte za mnou,“ pošeptal jim.

Oba důstojníci si vyměnili rychlé pohledy a Cato se zeptal: „Proč?“

„Proč?“ Spurius se zamračil. „Prostě pojdte se mnou, pánové. Za chvíli vám to bude jasné. Víc říct nemůžu,“ řekl a kývl hlavou ke zbývajícím hostům. „Jestli mě chápete.“

Macro pokrčil rameny. „Ne.“

„Tak pojd,“ řekl Cato. „Poslechneme ho.“

Zbytek jídla nechali na stole, vstali ze stoliček a vydali se za majitelem hostince k nízkým dveřím do zadní místnosti. Cato si s pobaveným úsměvem všiml, že ostatní hosté neodolali nutkání a zvědavě si je prohlíželi. Spurius šel jako první, za ním následoval Macro a nakonec vklouzl dovnitř Cato, který se musel notně přikrčit. Ocitli se v úzké místnosti osvětlené jedinou olejovou lampou. Cato si v jejím matném svitu všiml, že podél stěn stojí obrovské džbány s vínem a koše se zeleninou. Vedle dvou uzených kýt visela na háku síť a v ní čerstvě upečené chleby. Spurius si zjevně doprával dobré jídlo, i když své hosty držel zkrátka. Na konci místnosti zahlédl Cato pootevřené dveře, na jejichž zárubně dopadalo jasné světlo

ohně. Spurius zamířil přímo dovnitř a Macro, který mu šel v patách, hned za dveřmi hlasitě zaklel. Uprostřed prostorné místnosti stál široký stůl. Pod železným roštem na přípravu jídel vesele praskal čerstvě rozdělaný oheň a vrhal na stěny růžové mihotavé světlo. Za protější stranou stolu seděla štíhlá postava v prostém plášti. Když trojice vešla dovnitř, cizí muž zvedl oči od chleba a sýra, které ležely před ním, a při pohledu na Macrona a Catona se usmál.

„Zdravím vás, pánové. Těší mě, že jste se ke mně připojili!“ prohlásil a mávl na ně, aby se posadili na lavici naproti němu. „Vlastně je to spíš naopak. Měli byste mít radost, že jsem se připojil já k vám.“

„Co tu děláš?“ zeptal se Macro. „Už jsem se bál, že nás tady chceš nechat vysedávat navždycky.“

„Také tě rád vidím, centurione,“ odpověděl Narcissus vřele. „Čekání je u konce. Váš císař vás opět potřebuje. Víc než kdykoliv předtím...“

Kapitola třetí

Cato odpověděl na tajemníkovu přivítání chladným pohledem. Narcissus se sice narodil v císařském paláci jako otrok, ale pracoval tak tvrdě, že mu Claudius věnoval svobodu již několik let před tím, než se stal císařem. Jakožto propuštěnec stál tajemník na společenském žebříčku ještě níž než nejchudší římský občan, ale protože patřil mezi císařovy nejbližší rádce, těšil se větší moci a vlivu než kterýkoliv z aristokratů působících v senátu. Byl to on, kdo kontroloval síť špionů, jejichž úkolem bylo pátrat po všech možných nebezpečích, která mohla ohrozit jeho pána. Za tímto účelem už dříve využil Catonových a Macronových služeb a teď si Cato rozmrzele uvědomil, že se to chystá udělat znovu.

Jakmile jim majitel hostince přinesl džbán vína a tři pohárky, poslal ho Narcissus pryč. „To zatím stačí, Spurie. Postarej se, ať nás nikdo neruší. A neposlouchá.“

„Ano, pane,“ odpověděl Spurius, sklonil hlavu a měl se k odchodu. U dveří se však zastavil. „Pane?“

„Co se děje?“

„Jde o mou dceru. Víš o ní něco nového?“

„Pergilla, že? Ano, stále se snažím císaře přesvědčit, aby jí daroval svobodu. Tyhle věci vyžadují určitý čas. Dodrž svou část dohody a já pro ni udělám všechno, co je v mých silách,“ řekl Narcissus a mávl rukou. „A teď už jdi.“

Spurius zmizel, ale Narcissus počkal, dokud jeho kroky úplně neutichly a dokud za sebou hostinský nezavřel dveře spojovací místnosti.

„Je to dobrý a věrný služebník, ale občas má značné nároky. Ale dost už o Spuriovi,“ prohlásil Narcissus, předklonil se a kývl ke džbánu na stole. „Macrone, co kdybys nám všem nalil víno? Měli bychom oslavit shledání starých přátel.“

Macro zavrtěl hlavou. „My teda přátelé nejsme.“

Narcissus se na něj krátce zadíval a přikývl. „Tak dobře, centurione. Posloužím vám sám,“ řekl, natáhl ruku ke džbánu, odzátkoval ho a nalil všem třem do pohárku tmavě červené víno. Pak postavil džbán zpátky na stůl a zvedl pohárek. „Aspoň si se mnou připijte. Na smrt císařových nepřátel.“

Macro už předtím po vínu nedočkavě pokukoval, takže zaváhal jen krátce, zvedl pohárek a zopakoval tajemníkův přípitek. Trochu se napil a spokojeně zamručel. „Takže tohle nám ten sráč Spurius nechtěl dát.“

„Mám to brát tak, že se o vás moc dobře nestará?“ zeptal se Narcissus. „Řekl jsem mu, aby vám poskytl veškeré pohodlí.“

„Snažil se, co to šlo,“ odpověděl Cato. Pokud jim hostinský nelhal, tak za ně už dva měsíce nedostal zaplacen. A jestli Narcissus skutečně využíval Spuriovu dceru, aby svého služebníka přiměl k poslušnosti, Cato mu nechtěl přidělovat další problémy. „Dostali jsme čistý pokoj a pravidelnou stravu. Spurius ti posloužil dobře.“

„Doufám, že ano,“ řekl Narcissus, ale pak zaletěl pohledem k Macro nově udivené tváři a překvapeně zvedl obočí. „Ty se ale tváříš, jako by *tebe* příliš neuspokojil.“

„Jsme vojáci,“ opáčil Macro. „Už jsme zažili horší věci.“

„To určitě ano. A teď nastal čas, abyste Římu prokázali ještě jednu službu.“ Narcissus si dopřál další doušek a spokojeně si olízl rty. „Falernské. Spurius se očividně snaží udělat dojem!“

„Nepochybně máš naspěch a chceš se co nejrychleji vrátit do císařského paláce,“ poznamenal Cato. „Měli bychom se začít zabývat tím, co po nás chceš.“

„Jak ohleduplné, Catone,“ prohlásil ledově Narcissus a s hlasitým žuchnutím postavil na stůl pohárek s vínem. „Tak dobře. Vzpomínáte si na naše poslední setkání?“

„Ano. Na Caprae.“

„Zmínil jsem se vám o nové hrozbě, za kterou stojí Osvoboditelé. Ti všiváci si nedají pokoj, dokud se císaře nadobro nezbaví. Samozřejmě prohlašují, že jednájí v zájmu římského senátu a lidu, ale ve skutečnosti chtějí vrátit Řím do někdejších temných dob tyranů, jako byli Sulla a Marius. Senát by se rozpadl na kliky bojující o moc. Během několika měsíců po Claudiově svržení by vypukla občanská válka.“ Narcissus se na okamžik odmlčel a teprve potom pokračoval. „Senát býval užitečný v době, než Řím

dobyl tak obrovská území. Teď však může zajistit řád a pořádek jenom jediný nejvyšší vládce. O bezpečnosti Říma nesmějí rozhodovat senátoři.“

Cato se trpce pousmál. „Ale ty ano.“

Narcissus ztichl, chřípí se mu zachvělo a pak přikývl. „Ano. Pouze já – společně s těmi, kdo mi slouží – tvořím hranici mezi řádem a krvavým chaosem.“

„To je možná pravda,“ připustil Cato. „Jenže řád, který chráníš, bývá někdy stejně krvavý jako chaos.“

„Za řád se musí platit určitá cena. Opravdu si myslíš, že je možné udržet mír a prosperitu a neprolít při tom ani kapku krve? Právě vy dva – vojáci – byste měli vědět, že to tak není. Ani jeden z vás si však neuvědomuje, že války, které vedete v zájmu Říma, nekončí poslední bitvou. Daleko od hranic se nachází další bojiště, na němž se protivníci střetávají bez ustání. Na tom bojišti se zápasí o řád. A právě tam bojuju já. Moji nepřátelé nejsou povykující barbaři. Proti mně stojí úlisní lidé, kteří se vynořují z příšeří a snaží si získat osobní moc na úkor veřejného blaha. Navenek vydávají své živočišné pudy za pevné zásady, ale můžete mi věřit, že jsou ochotní spáchat pro dosažení svých cílů naprosto cokoliv. Proto mě Řím potřebuje a proto potřebuje i vás. Lidé jako my jsou jeho jediná naděje na přežití.“ Narcissus se odmlčel, upil víno a olízl si rty.

„Je to zvláštní,“ poznamenal Cato. „Když se řídí svými zájmy jiní lidé, jsou podle tebe špatní. Když to děláme my, jsme vlastenci.“

„Protože naše zájmy jsou spravedlivé. Ty jejich nejsou.“

„To závisí na úhlu pohledu.“

„Nesnaž se omlouvat naše nepřátele svými filozofickými žvásty, Catone. Stačí se zeptat sám sebe, v jakém Římě bys chtěl žít. V tom našem, nebo v tom jejich?“

Macro tiše mlaskl. „Na tom něco bude.“

„Vidíš!“ rozzářil se Narcissus. „Dokonce i centurion Macro chápe, co se snažím říct.“

Macro se zamračil a pak zvedl obočí. „Dokonce i centurion Macro... Pěkně děkuju.“

Narcissus se zasmál a dolil mu do pohárku víno. „Nechtěl jsem tě urazit. Jenom jsem se snažil vysvětlit, že muž činu dokáže rozlišit dobro a zlo. Jako ty.“

Zatímco nad tím Macro dumal, císařský tajemník rychle pokračoval ve vysvětlování. „Ať tak či tak, nemáš příliš na vybranou, Catone. Uznávám sice tvé právo vyjádřit vlastní názor, byť je sebepokroucenější, ale pokud ty a Macro chcete postoupit v kariéře výš, prostě mě poslechnete. Nemluvě o tvé svatbě s překrásnou dcerou senátora Sempronia.“

Cato sklonil hlavu a prohrábl si rukou tmavé kudrnaté vlasy. Narcissus je dostal přesně tam, kde je chtěl mít. Oba toužili po návratu do armády jako po ničem jiném. Cato kromě toho potřeboval dosáhnout povýšení do hodnosti prefekta a s ním spojeného vzestupu do jezdeckého stavu. Pouze tehdy bude přijatelným ženichem pro dceru ze senátorské rodiny.

„Tak co, mladej,“ vyrušil ho ze zamyšlení Macro. „Co ty na to? Já jsem pro cokoli, co nás dostane z týhle díry. Určitě to nebude žádná složitá práce. A už vůbec nebude nebezpečnější než to, co máme za sebou, ne?“

Narcissus našpulil rty, ale zůstal zticha.

Cato vzdychl, zvedl hlavu a zadíval se zpříma na císařského tajemníka. „Co po nás chceš?“

Narcissus se pousmál s výrazem člověka, který je zvyklý, že nakonec vždy dosáhne svého. „Nejdřív vám vysvětlím, jak vlastně celá situace vypadá,“ řekl, zapřel se do opěradla židle a položil na stůl ruce s propletenými prsty. „Jak sami víte, Messalininy pikle téměř způsobily císařův pád. Ta žena byla ztělesněné zlo. Nešťítily se nejdopornějších zrudností. Její nemorálnosti se vyrovnala pouze šíře jejích ambicí. Dokonale věděla, jak si císaře omotat kolem prstu. Ale nejen jeho, i mnoho dalších lidí. Patřil mezi ně také Polybius, jeden z císařových rádců.“

„To jméno znám,“ poznamenal Cato. „Nespáchal náhodou sebevraždu?“

„Ano, protože to dostal rozkazem ve jménu císaře. Než se stačil odvolat ke Claudiovi, navštívili ho členové pretoriánské gardy a dali mu jasně na srozuměnou, že jde o naléhavou záležitost.“

„Zabili ho?“

„Hranice mezi vraždou, popravou a sebevraždou se za poslední roky poněkud rozostřila. Smrt, ať k ní dojde jakkoliv, dokáže vyřešit politický problém, naplnit touhu po pomstě nebo uspokojit rozmar člověka, který má takovou pravomoc, že ji může nařídít. Právě proto jsme Messalině nesměli dovolit, aby císaře ovládala pevněji než jeho nejbližší rádcí. Když se tedy rozhodla, že využije císařova odjezdu z Říma k tomu, aby se s ním

rozvedla, provdala se za svého milence a dosadila ho na trůn, museli jsme jednat. Claudius odjel sem do Ostie podívat se, jak pokračuje přestavba přístavu. Tehdy jsem se dozvěděl, co se děje. Okamžitě jsem pochopil, jaké nebezpečí mu hrozí, a promluvil jsem si o všem s Callistem a Pallasem, kteří mají k císaři nejbliž. Společně jsme pak museli vynaložit všechny síly, aby Claudius pochopil, co je Messalina zač. Zpočátku se odmítal smířit se skutečností a tvrdil, že to určitě není pravda.“ Při vzpomínce na rozhovor s císařem se Narcissus zřetelně zachvěl. „Přesvědčili jsme ho tedy, aby se pořádně napil vína a aspoň trochu tak utlumil bolest z nepříznivých zpráv. Potom jsme mu mezi příkazy k zatčení Messalininých spojenců předložili k podpisu také dokument, který nás opravňoval zadržet i ji.“

„Dobřej kousek!“ poznamenal Macro obdivně. „Co císař udělal, když zase přišel k sobě?“

„Celý měsíc truchlil. My tři jsme se mezitím zbavovali dalších členů Messalininy kliky. Tím jsem vám chtěl především ukázat, že císař je snadno zmanipulovatelný, a tudíž i zranitelný. Stejně jako Řím.“

„No a co ta jeho nová manželka?“ zeptal se Macro. „Agrippina. Je to jeho neteř, ne?“

„Správně. Když Claudius veřejně oznámil, že si ji vezme za ženu, způsobilo to velký skandál. Musel jsem svěst se senátem přetěžký boj, než se mi podařilo prosadit návrh, který takové manželství vyjímá ze zákonů o krve-smilstvu. Jeden z nejdůležitějších senátorů se chtěl našťestí císaři zavděčit, takže mi pomohl a protlačil nový zákon hlasováním. Mohu vás ale ujistit, že to vůbec nebylo snadné.“

Cato během Narcissova vyprávění horečně uvažoval. „Kdo císaři navrhl právě Agrippinu?“

Narcissus mu odpověděl až po chvíli a z hlasu mu zaznívala zlost. „Pallas. Tvrdil, že pokud vybereme manželku z císařské rodiny, nehrozí nám opakování zkušeností s Messalinou. Kromě toho má Pallas na Agrippinu jistý vliv. Počítali jsme s tím, že si nad ní udržíme kontrolu a že Claudius bude dál využívat naše rady.“

„A podařilo se to? Přijala nová císařovna svoje postavení s dostatečným vděkem?“

Narcissus naklonil hlavu do strany. „Nedělá nám žádné velké problémy.

Jediná potíž spočívá v tom, že si do manželství přinesla poněkud nepohodlný přívazek.“

„Přívazek?“

„Svého syna. Lucia Domitia Ahenobarba. Tak se aspoň jmenoval, než Agrippina císaře přemluvila, aby ho adoptoval. Teď je známý jako Nero Claudius Drusus Germanicus. A Claudiův vlastní syn Britannicus je z nových poměrů dost rozčarovaný. Odmítá přijmout svého nevlastního bratra a nemíní mu říkat Nero. Takže o nějaké bratrské lásce vůbec nemůže být řeč. Až Claudius odejde do podsvětí nebo někam jinam, kam odcházejí zbožštění císařové, ti dva se poperou o následnictví.“

Macro zavrtěl hlavou. „Až se to stane, bude to pěkná mela.“

Cato se zamyslel a až po chvíli se znovu zapojil do hovoru. „Ale císařovým dědicem je Britannicus, takže na trůn nastoupí jako první on, ne?“

„Kéž by to bylo tak snadné,“ odpověděl Narcissus. „Neronovi je čtrnáct let, o čtyři roky víc než jeho nevlastnímu bratrovi. V Britannicův neprospěch hovoří i skutečnost, že jeho matkou byla Messalina. To ho v otcových očích znevěrohodňuje. Pokud se někdy skutečně stane císařem, Messalinini nepřátelé mají důvod k obavám. Člověk jako Britannicus bude ze všeho nejdřív toužit po pomstě.“

Macro se usmál. „Aspoň nějaká spravedlnost na světě existuje. Určitě jseš kvůli tomu po nocích dost na trní.“

Narcissův výraz náhle ztvrdl. „Kdybys věděl jen zlomek toho, co tíží moji mysl, centurione, určitě bys byl na trní ještě víc než já. Císař je nesmírně zranitelný. Hrozí mu nebezpečí ze všech stran a začíná ho zrazovat zdraví. A já musím udělat všechno, co je v mých silách, abych ho ochránil a zabezpečil mír a pořádek.“

„A co až náš staroch umře? Co potom?“ zeptal se Macro s mazaným výrazem.

„Potom musíme zajistit, aby byl zvolen správný nástupce.“

„Kterého z nich máš na mysli?“ zeptal se Cato.

„Ještě to nevím určitě. Nero a Britannicus jsou mladí a každý z nich má své přednosti i chyby. Až přijde čas, já i ostatní císařovi rádci se rozhodneme a navedeme Claudia při jmenování následníka správným směrem.“

Cato na okamžik stiskl rty. „Nechápu, jak to všechno souvisí se mnou a s Macronem. My to nemůžeme nijak změnit.“

„Říkal jsem vám, že je nutné, abyste znali celou situaci. Až vám povím, co po vás chci, musíte ty i Macro chápat, o jak vážnou záležitost jde.“

Oba důstojníci si vyměnili významný pohled a Cato pak Narcissovi naznačil, aby pokračoval.

Císařský tajemník si utřídl myšlenky a znovu se tiše ujal slova. „Vzhledem k tomu, že je císařský palác rozdělený, rozhodli se Osvoboditelé jednat. Klíčem ke změně vládnoucí moci v Římě je pretoriánská garda. Bez její podpory by Claudius nikdy nenastoupil na trůn. To oni jsou po smrti císaře konečným arbitrem v otázce následnictví. Pokud Osvoboditelé získají kontrolu nad gardou, otázka nástupnictví císařových synů ztratí na významu. Pretoriáni je popraví a společně s nimi i ostatní členy císařské rodiny, jejich služebnictvo a spojence.“ Na okamžik se odmlčel, aby mohli oba důstojníci vstřebat skutečný význam jeho slov se všemi důsledky. „Proto je velení nad gardou rozděleno mezi dva prefekty a proto císařovu bezprostřední osobní stráž tvoří germánští žoldněři, což jsou lidé, kterým může věřit. Jeden z prefektů je však už několik měsíců nemocný, takže pretoriánům teď velí pouze jediný člověk – Lusius Geta. Ten nám dělá obrovské starosti. Poslední dobou nechává často cvičit své muže a vypravuje je na pravidelné pochody, na cvičení se zbraněmi a na fingované bitvy. Nedávno dokonce změnil zaměření všech cvičení. Učí je bojovat v ulicích a obléhat domy.“

„Mně to připadá jako rozumný postup,“ poznamenal Macro. „Na jeho místě bych chlapy dřel stejně jako on.“

„To určitě ano. Jenomže předcházející prefekti se chovali úplně jinak. Největší starosti nám však dělá fakt, že většina důstojníků je Getovi naprosto oddaná a chová ho ve veliké úctě.“ Narcissus rozhodil ruce. „Určitě chápete, že mám dobrý důvod přistupovat k němu s jistou dávkou podezíravosti.“

Macro pokrčil rameny, ale Cato lehce přikývl.

„To ale není všechno. Minulý měsíc někdo zabil jednoho z tribunů gardy, který cestoval do Říma.“

Cato přikývl. „Balba.“

„Správně. Jak ses o tom dozvěděl?“

„Četl jsem to ve zprávách z Říma. Neměl jsem tady skoro žádnou jinou možnost, jak si krátit čas. Prý ho přepadli a zabili bandité.“

„To je naše oficiální verze celé události. Ale v té zprávě ses už nemohl dočíst, že velel konvoji, který vezl truhly s penězi z mincovny v Narbonské Galii. Oddíl vyslaný z Říma našel jeho tělo vyslečené a pohozené vedle cesty, nepochybně proto, aby vypadal jako oběť loupežného přepadení. Zanedlouho byly objeveny i poškozené vozy z konvoje, ale truhly s penězi zmizely. Celkem jsme přišli asi o dva miliony denárů.“

Macro uznale hvízdal.

„Přesně tak. Ohromná suma. Nejhorší na tom však je, že o tom konvoji věděla pouze hrstka císařových služebníků a pretoriánů. Musel to provést někdo z nich. O tom není pochyb. Nechal jsem vyslechnout všechny, kdo o tom věděli. Některé z nich jsem dal dokonce mučit, ale moji lidé z nich nic nedostali. Buď jsou nevinní, nebo mají tak tuhý kořínek, že nic neprozradí ani pod tlakem.“

„Třeba se o tom konvoji dozvěděl někdo zvenčí,“ poznamenal Cato. „Něco zaslechl nebo si všiml nějakého náznaku, z něhož si dovodil, co se chystá.“

„Je to možné. Moji lidé jsou však diskrétní. Dobře vědí, že pokud mě zklamou, čeká je krutý trest. Takže jedinými podezřelými zůstávají pretoriáni. Buď si nedávají pozor na jazyk, nebo mají mezi sebou zrádce, uvažoval jsem. Před pár dny se na nás ale usmálo štěstí. Jeden z pretoriánů se opil a rozpoutal rvačku v jakési zapadlé římské nálevně. Tam, co stojí Circus maximus. Nechali jsme ho zavřít na ubikacích a při bližším vyšetřování jsme zjistili, že celý den kupoval pití svým druhům a náhodným kolemjdoucím. Dokonce prohrál spoustu peněz při závodech, ale ze svých úspor v kasárnách si nevybral jedinou minci. Nařídil jsem, aby ho pustili, a jeho centurion mu za trest uložil, že bude celý měsíc vykonávat práce navíc. Před dvěma dny jsem svým špehům nařídil, aby ho unesli a dopravili k výslechu na bezpečné místo za městem. Ukázalo se, že má tuhý kořínek, takže jsme na něj bohužel museli použít dost nepříjemné výslechové metody. Před smrtí však přiznal, že se zúčastnil přepadení konvoje a prozradil nám jedno jméno. Šlo o centuriona sloužícího v kohortě, která dostala za úkol chránit ten konvoj s penězi. Jmenuje se Marcus Lurco. Podle toho pretoriána patří mezi nejpřednější spiklence. Víme tedy, že se v pretoriánské gardě vytvořila spiklenceká klika.“

„Zmínil se ten vyslýchaný voják, že nějak spolupracují s Osvoboditeli?“ zeptal se Cato.

„Zmínil,“ odpověděl Narcissus a nadechl se. „Situace je vážná. Po takových penězích mohli jít jenom z jediného důvodu. Snaží se naplnit svou pokladnu pro účely spiknutí. Jakmile jich získají dost, využijí je podle mě k podplacení pretoriánské gardy, aby získali její podporu při pokusu o svržení císaře.“

V místnosti se na okamžik rozhostilo ticho. Macro mezitím vyprázdnil pohárek, nalil si do něj ze džbánu další víno a zároveň se snažil tvářit zamyšleně. „Tohle všechno je zajímavý, ale co to má společného s náma?“

„Je to jednoduché. Potřebuju uvnitř gardy muže, kterým mohu věřit. Chci, abyste se s Catonem připojili k pretoriánské gardě, pronikli mezi spiklence, identifikovali jejich vůdce, a pokud to bude nezbytné, zabili je. A také našli a vrátili ukradené peníze.“

Macro se na císařova tajemníka upřeně zadíval a po chvílce se zasmál. „To je teda fór. Určitě máš vlastní lidi, který jsou zvyklý plnit takový tajnostkářský úkoly. My jsme vojáci, takže nemáme tušení, jak někomu vrazit dýku do zad. Na takovou práci existuje spousta lepších lidí, než jsme my.“

„Jistě, mám kolem sebe okruh lidí, na které se mohu spolehnout. Velice úzký kruh, který si nemohu dovolit ztratit. Kromě toho potřebuju pro takovou práci muže, kteří mají vojenskou průpravu a zkušenosti.“ Tajemník se na chvílku odmlčel a pousmál se. „Dobře, nebudeme chodit kolem horké kaše. Můžu si dovolit obětovat vás. Kromě toho vím, že na to kývnete. Máte snad jinou možnost?“

Macro zavrtěl hlavou. „Takovej úkol by přijal jenom šílenec.“

„Nemáte na vybranou. Jenom já vám totiž mohu poskytnout – nebo zamítnout – věci, po kterých toužíte,“ odpověděl Narcissus a stočil pohled ke Catonovi. „Nemám pravdu?“

Cato zdráhavě přikývl. „Má pravdu, Macrone. Jestli se chceme vrátit k vojsku a já získat to povýšení na prefekta, co jiného můžeme dělat?“

„Přesně tak.“

„Ne,“ stál na svém Macro. „Uvažuj, Catone. Jsme vojáci. Cvičili nás k boji. Ne k tomu, abysme špehovali a hráli si na císařský zvědy. V gardě okamžitě poznaj, co jsme zač. Nechci skončit podříznutej a pohozenej někde ve Velký stoce. Ani náhodou. Neudělám to. A jestli máš v hlavě aspoň trochu rozumu, tak ty taky ne.“

„Tohle není žádný bláhový plán, který jsem narychlo spíchnul cestou z Říma, Macrone,“ pronesl Narcissus ledovým tónem. „Pečlivě jsem

všechno zvažil a jsem si naprosto jistý, že vy dva máte daleko větší šanci uspět než moji špehové. Jste zkušení vojáci a mezi pretoriány zapadnete, kdežto moji lidé by se okamžitě prozradili. Navíc vás v Římě skoro nikdo nezná. Moje muže ano. Pokud bych byl nucen využít služeb někoho jiného, musel bych si najmout lidi mimo město, aniž bych znal jejich schopnosti a míru jejich důvěryhodnosti. Abych byl upřímný, potřebujeme jeden druhého. Pokud to pro nás dopadne dobře, dávám vám své čestné slovo, že vás oba štědrě odměním.“

„Nejsem si jistej, jestli má tvoje slovo dostatečnou cenu,“ utrousil Macro.

„Jak nás chceš dostat do pretoriánské gardy?“ skočil mu do řeči Cato. „Pokud se mezi nimi najednou objeví dva důstojníci a začnou se jich vyptávat, bude to působit podezřele.“

„Samozřejmě. Proto tam vstoupíte jako řádní členové gardy. Dva veteráni Druhé legie, kteří se právě vrátili z Británie. Jmenování k pretoriánům jste dostali jako odměnu za udatnou službu proti barbarům. Takové vysvětlení je věrohodné a navíc natolik blízké vašim zážitkům, že ani nebudete muset moc předstírat. Získáte pouze jinou hodnot. Určitě to ale zvládnete.“

„To se ti snadno řekne,“ zamručel Macro. „Co když potkáme někoho, koho jsme už někdy viděli?“

„To je nepravděpodobné. Naposledy jste byli v Římě před třemi lety a to jste pobírali polovinu žoldu a přežívali v nájemním domě v Subuře. Nikdo z pretoriánské gardy vás nezná. Kromě hrstky mých úředníků, kteří si možná vybaví vaše tváře, by vás nikdo z paláce neměl poznat.“

„A co senátor Sempronius?“ zeptal se Cato. „A Julia? Pokud je potkáme, můžou nás prozradit.“

„Už mě to napadlo,“ pousmál se Narcissus. „Zařídil jsem, aby senátor odjel prověřit císařovy statky v Kampánii. Dostal rozkaz vzít s sebou i svou dceru, aby si užila tamní společnost. Není to náročná práce, ale do jara ho zaměstná. Věřím, že do té doby odhalíte všechny spiklence v pretoriánské gardě i veškeré jejich komplice ve městě.“

„Můžou nás poznat i jiní lidé. Například senátor Vespasianus.“

Narcissus přikývl. „To si uvědomuju. Vespasianus byl zvolen jedním ze dvou konzulů pro tento rok a bude mít plné ruce práce v senátu.“

„Vespasiana zvolili konzulem?“ usmál se Macro. „To mu přeju.“

„Sdílím sice tvůj obdiv k Vespasianovým schopnostem, ale musím se přiznat, že mi jeho povýšení do úřadu konzula dělá starosti. Zřejmě má větší ambice, než jsem mu byl ochoten přiznat.“

„Ale no tak!“ ozval se Macro a zavrtěl hlavou. „Vespasiana podezírat nemůžeš. Po všem, co pro císaře udělal? Nebejt jeho, skončilo by celý tažení do Británie pohromou. A to vůbec nemluvím o tý výpravě proti pirátům. Claudiovi sloužil věrně.“

„Já vím. Ale mou povinností je pátrat po jakýchkoliv náznacích nebezpečí. Musím proto pečlivě prověřovat všechny, kdo dávají najevo jakékoliv ambice. Proto jsem dal Vespasiana bedlivě sledovat.“ Narcissus se na okamžik odmlčel a teprve po chvíli pokračoval. „Bylo by nanejvýš pošetilé riskovat, že nás spolu někdo uvidí, takže se mi budete hlásit přes Septima, jednoho z mých mužů. Kromě mě to bude jediný člověk obeznámený s tím, co děláte. Za dva dny se s ním můžete sejít v Dionýsově vinici na Boariu.“

„Jak ho poznáme?“ zeptal se Cato.

Narcissus si stáhl z levého malíčku prsten a podal ho Catonovi. „Vezmi si ho. Můj špeh bude mít stejný.“

Cato zvedl šperk s nádherným červeným kamenem, do něhož byl vyrytý obraz bohyně Romy sedící na sfínze. „Hezký.“

„Jakmile poslouží svému účelu, samozřejmě si ho vezmu zpátky,“ poznamenal Narcissus a zadíval se na oba důstojníky. „Tak dobře, máte ještě nějaké otázky?“

„Jenom jednu,“ řekl Macro a předklonil se. „Co se s náma stane, když to odmítnem?“

Narcissus mu věnoval chladný pohled. „Nad tím jsem zatím nepřemýšlel a to z velice prostého důvodu. Nedovedu si představit, že byste řekli ne.“

„V tom případě nad tím začni přemýšlet,“ prohlásil Macro, zapřel se do opěradla židle a založil si ruce na hrudi. „Na takovou špinavou práci si sežeň nějaký jiný pitomce. Já jsem poctivej voják. Nějaký místo se pro mě určitě najde. Stačí počkat.“

„A jak dlouho? Dokud vás nechám hnít v téhle díře, možná se nenajde vůbec nic.“

Macronovu tvář zahalil mrak. „Táhni i s těma svejma odpornejma pletichama,“ prohlásil a zařal ruce v pěst. Cato dostal strach, že jeho přítel rozbije císařskému tajemníkovi hlavu. Totéž zřejmě napadlo i Narcissa, který

polekaně ucukl. Macro ho ještě chvilku propaloval pohledem a pak zprudka vstal. „Jdem se napít, Catone. Někam jinam. Tady to dost zasmrádá.“

„Ne,“ zarazil ho Cato. „Musíme to udělat. Nezůstanu v Ostii o nic déle, než je nutné.“

Macro k němu sklopil oči, na okamžik zaváhal a pak potřásl hlavou. „Jseš pako, Catone. Kvůli tomuhle hadovi umřem. Proč bysme zrovna my měli odhalit Osvoboditele, když se to císařovejm lidem nepovedlo ani po tolika letech?“

„Stejně to udělám. A ty do toho půjdeš se mnou.“

„Pchá!“ utrousil Macro a rozhodil ruce. „Myslel jsem si, že tě znám. Že jseš o dost chytřejší. Nejspíš jsem se seknul. Běž do toho sám, Catone. Já s tím nechci mít nic společného.“

Došel ke dveřím, zprudka je otevřel, vyšel ven a zabouchl za sebou. Catonovi nezbylo nic jiného než zasmušile poslouchat jeho vzdalující se kroky. Macro měl pravdu, že je to nesmírně nebezpečný úkol, a Cato si uvědomil, že na něj bez svého věrného a neohroženého přítele nestačí. Poprvé po mnoha měsících cítil, že ho nahlodává strach. Představa, že se postaví císařovým tajuplným nepřátelům úplně sám, mu naháněla hrůzu.

„Nedělal bych si kvůli němu těžkou hlavu,“ uchechl se Narcissus. „Vybil si na mě vztek a zanedlouho určitě změní názor.“

„Snad máš pravdu.“

„Věř mi, dovedu přecíst každého člověka jako svitek. A náš přítel Macro se dá přecíst poměrně snadno. Nebo se pletu? Určitě ho dobře znáš.“

Cato se na chvilku zamyslel. „Macro dovede být podivuhodně bystrý. Neměl bys ho podceňovat. Ale ano, myslím, že se ke mně přidá. Nejdřív se musí uklidnit a uvědomit si, že mu můžeš velice zkomplikovat život. Takhle jsi to přece myslel, ne?“

Narcissovy tenké rty se zvlhnily v úsměvu. „Co myslíš?“

„Tak dobře. Ale pokud chceš, aby náš úkol dopadl dobře, dám ti jednu radu,“ dodal Cato. „Už nikdy mu neříkej do tváře, že je to tvůj přítel.“

Kapitola čtvrtá

Pozdě odpoledne se člun přiblížil k Římu po hladině Tibery poseté kousky dřeva a odpadky, které do ní proudily z kanálů. Loďku táhlo proti proudu několik mul, jež poháněl občasnými ranami bičem bosý otrok, mladíčkový a vyzáblý. Nad městem před nimi se vznášel příkrov kouře z ohňů, s jejichž pomocí se obyvatelé snažili přečkat chladné a pošmourné zimní měsíce. Dým ze společných ohňů se mísil s kouřem stoupajícím z koželužen, kovářských dílen a lázní, které ve městě nabízely svoje služby.

Nepříjemný zápach rozfoukávaný studeným východním větrem přiměl Catona nakřčit nos.

„Už jsi zapomněl, jak strašně Řím smrdí?“ zamumlal kysele Macro, který stál vedle něj na úzké přídi loďky. Nikdo jiný s nimi necestoval, takže zbývající prostor zabíraly pouze džbány s olivovým olejem z Hispánie. Loďka byla naložená tolika věcmi, že rozdíl mezi palubou lodí a čarou ponoru činil pouze necelou stopu.

„Není to taková hrůza!“ zvolal za nimi veselý hlas. Oba důstojníci se otočili ke kapitánovi, který k nim mířil kolem džbánů. Měl na sobě sice tuniku, ale přesto bylo vidět, jak je hubený. Zpod plstěné čapky na hlavě mu čouhaly pramínky tmavých vlasů, a když se usmál, v ústech se mu objevily nepravdělné zuby, které Catonovi připomínaly řadu špinavých zanedbaných náhrobních kamenů. „Když tady člověk žije, rychle si na to zvykne. Pro mě to neplatí, protože tady s mladým plujeme z Ostie do Říma jenom pětkrát nebo šestkrát do měsíce,“ řekl a mávl rukou ke svému synovi sedícímu u kormidelního vesla na zádi. Byl nanejvýš desetiletý a stejně vyzáblý jako jeho otec. „Ve srovnání s Římem voní Ostia jako celej trh s parfémama.“

„Nepovídej,“ ozval se suše Macro.

„Ale jo,“ pokýval hlavou kapitán. „A kvůli čemu tam vlastně jedete, kamarádi? Vojáci, co zrovna dostali volno? Vracíte se z provincie?“

Macro podezíravě přimhouřil oči. „Po tom, kdo jsme a co tu děláme, ti nic není – kamaráde.“

Kapitán omluvně zvedl ruce, ale úsměv mu z tváře nezmizel. „Nic ve zlým! Nechtěl jsem bejt vlezlej. Jenom jsem se ptal. Jakmile jste v Ostii nastoupili, bylo mi jasný, že jste vojáci. I tady mladýmu jsem to pověděl. Je to vidět už jenom podle chůze. A hrdýho, vzpřímenýho držení těla. Prostě pravý vojáci. A taky se to pozná podle jizev. Takže takhle, pane, nemyslel jsem to ve zlým.“

„Nic se nestalo,“ uklidnil ho Cato a oplatil mu úsměv. „A máš pravdu, vracíme se z tažení v Británii.“

„V Británii?“ opakoval muž a podrblal se na tváři. „Někde jsem o ní už slyšel. Kde že to je?“

„Na druhé straně galských břehů.“

„No jasně, už si vzpomínám! To kvůli ní bylo takový pozdvižení, když tam císař před pár rokama oslavoval triumf.“

„Správně.“

„Tak proč se tam pořád bojuje? Slyšeli jsme, že už jste to tam dobyli.“

„Porazili jsme nejdůležitější kmeny. Vojsko teď už jenom uklízí jejich zbytky,“ vysvětlil mu vágně Cato. Od jejich odjezdu z Británie uplynuly už čtyři roky a od té doby Cato slyšel jen střípky informací o průběhu dalších bojů. Kapitán však očividně nevěděl ani to. Narcissus jim slíbil, že jeho muž v Římě pro ně bude mít připravené podrobné hlášení, jmenovací listiny do pretoriánské gardy a podvržené doporučující dopisy od guvernéra nové provincie. „Tady s mým přítelem jsme dokonce bojovali v rozhodující bitvě. Vedli jsme naši legii do útoku a zajali jsme keltského náčelníka. Díky tomu jsme teď tady. Guvernér nás za odměnu doporučil přidělit k pretoriánům.“

Kapitán udiveně vykulil oči a zavrtěl hlavou. „Kdo by tomu věřil? Dva válečný hrdinové na mojí loďce! Počkejte, až to uslyší můj mladej. Odmalíčka chce bejt vojákem, až vyroste. Podle mě je to příjemnej život. Dostáváte slušnej žold, staraj se o vás... A to nemluvím o zbroji! Holky se za ní otáčej jako divý. Jste pořád na vzduchu a máte šanci získat kořist a slávu. Nemám pravdu?“

„No jasně,“ usmál se Macro. „Je to parádní život. Jeden velkej mejdan. Přesně tohle jsem si říkal, když jsem vstupoval do legie. Nikdy mě nenapadlo, že budu bojovat s uřvanejma chlupatejma barbarama ve zmrzlý

bažinatý pustině. Život se občas vyvrbí dost divně,“ poznamenal a mrkl na kapitána. „Jediný, co mi po nocích dělá starosti, jsou úvahy, jak utratím všechny peníze, co dostávám.“

„Mého přítele si nevsímej,“ řekl kapitánovi Cato. „Dneska vstal z postele špatnou nohou. Myslím to doslova. Včera se dost napil, a když ráno vstával, zvrtila se mu noha, svalil se na zem a praštil se do hlavy.“

„Děsná prdel,“ zavrčel Macro. „Měl jsem přece důvod k napití, nebo ne? Pádnej. Začínám si znova říkat, že jsem měl zůstat tam, kde jsem byl.“

Kapitán mu věnoval udivený pohled. „A hodit za hlavu možnost vstoupit k pretoriánům?“

Macro ho probodl chladným pohledem. „Ujišťuju tě, že kdyby to šlo, moc rád bych se tomu vyhnul.“

Cato mu rychle skočil do řeči. „Ještě z něj mluví opice. Určitě se brzy vzpamatuje. Potřebuje jenom chvilku klidu a ticha.“

„To je mi jasné!“ zvolal kapitán, který se při pohledu do Macronovy zničené tváře neubrání halasnému smíchu. „Na tvém místě bych si začal zvykat. Viděl jsem pretoriány popíjet v hospodách u přístavních hrází. Jdou na to pěkně rychle, a když se dost napijou, všechno kolem nich lítá!“ Pak se ale zarazil a zamračil se. „A poslední dobou to už docela přehánějí.“

„Vážně?“ zeptal se zvědavě Cato. „Dělají problémy?“

Kapitán přikývl. „Hlavně minulejch pár měsíců. Kvůli tomu, co se loni stalo v Egyptě, teď v Římě není dost obilí. Ceny jdou pořád nahoru a to se městský chátře samozřejmě nelíbí, takže vyrabovala nějaký obchody a zbila pár kupců s obilím. Pretoriánská garda jim dala co proto. No, vlastně udělala trochu víc – dokonce pár lidí zabila.“ Váhavě se podíval na oba muže. „Nejspíš neměli jinou možnost. Ve městě musí bejt pořádek, ne?“

„Jo,“ odpověděl Macro rozmrzele.

„Neradi bychom tě zdržovali od tvých povinností,“ poznamenal Cato a kývl k zádi loďky.

„S tím si nelamte hlavu. Můj mladej to zvládne a já už pak jenom vyhodím na břeh uvazovací lana,“ prohlásil a vřele se na ně usmál. „Žádněj důvod rozpouštět společnost.“

„My nejsme žádná společnost,“ prohlásil Macro. „Koukej si jít po svým.“

Kapitán se nejprve zatvářil udiveně a potom trochu zklamaně. Otočil se a zvolna se vrátil na zád’.

„Bylo to nutné?“ zeptal se ho Cato s povzdechem.

„Co? Že jsem toho užvaněného blbce poslal k šípku? Určitě, protože jinak bys mu vykecal úplně všechno o našem úkolu. Ten chlap má hubu širokou jako tahle řeka. Do setmění si o nás bude povídat půlka Říma.“

„A co je na tom špatného?“ zeptal se Cato a zaletěl pohledem k zádi, kde kapitán převzal kormidelní veslo od svého syna a soustředěně teď hleděl před sebe. „Co asi tak může rozhlásit? Jenom to, že po řece přivezl do města dva vojáky, kteří mají namířeno k pretoriánské gardě. To nám nijak neublíží. Právě naopak. Pokud se někdo začne vrtat v našem příběhu, bude jim ho moct potvrdit. A ať s ním bude chtít mluvit kdokoliv, okamžitě pozná, že je náš kapitán prostoduchý chlápek, který nedokáže přesně odcítovat nic z toho, co kdy kde slyšel,“ řekl Cato a na chvíli se odmlčel, aby se nad tím Macro mohl zamyslet. „Jen klid. Nesmíš se snažit uvažovat jako špeh, protože se pak přestaneš chovat jako voják. Pokud se to stane, nepřátelé nás okamžitě prohlédnou,“ dodal nakonec.

„Nepřátelé?“ utrousil Macro a odfrkl si. „To jsme teda dopadli. Předstíráme, že jsme pretoriáni, jenom abysme odhalili a zabili jiný římský občan, který má zkrátka jiné politické názory. Přitom ale chystají vraždu císaře a všech, kdo stojí mezi ním a jejich cílem. Na hranicích říše se mezitím houfují skuteční nepřátelé, kterým ze všeho nejvíc prospěje, když si navzájem půjdeme po krku. Promiň, jestli to zní trochu naivně, Catone, ale nepřipadá ti to šílený?“

Catonovi chvíli trvalo, než mu odpověděl. „Ano. Je to hrůza. Ale to nás nemusí zajímat. Jsme tady kvůli jedinému úkolu. Ať už si myslíš cokoli, nijak zvlášť se to neliší od povinností, které jsme plnili jako vojáci. Musíme prozkoumat nepřátelské pozice, vetřít se mezi ně a potom je zlikvidovat. Po vojácích se nechce, aby vymýšleli něco navíc, Macrone. Při tažení za Řím nám nepřísluší řešit, proč a jak se to či ono dělá. Totéž platí pro náš úkol. Ať už je to správné, anebo špatné, složili jsme přísahu věrnosti císaři. Každý jeho nepřítel je tedy i naším nepřítelem. Kromě toho by Řím mohl mít na trůnu i někoho mnohem horšího, než je Claudius. Mnohem horšího.“

Odlepil se od zábradlí, vypnul hrud' a upřel pohled k zastavěným římským pahorkům s množstvím paláců, chrámů, divadel, tržišť, lázní, soukromých sídel a přelidněných činžovních domů. Macro mezitím zahnal z tváře zatrpklý výraz a tiše se uchechtl.

„Zatraceně, co je ti k smíchu?“

„Jenom tak uvažuju. Když jsme se prvně potkali, tak jsem to byl já, kdo si byl jistě svou povinností, a tys mi ukazoval odvrácenou stránku všech věcí. U všech bohů, já z tebe tehdy vážně šlel.“

„Lidi se mění.“

„To pochybuju. Nebo aspoň ne moc. Znáš tě příliš dobře, Catone. Tobě nejde o nic jinýho než o to povýšení, aby sis mohl vzít Julii. Je srandovní, jak je člověk ochotnej zdůvodnit rozumem cokoliv, jenom když mu to pomůže splnit, po čem touží.“

Cato ho probodl rozčileným pohledem. Zlobil se na sebe za svou průhlednost. Potom se však aspoň trochu uklidnil. Nejvíc ho totiž vyvedlo z míry poznání, že přinejmenším z poloviny věřil všemu, co říkal. A mohl se utěšovat jenom tím, že Macro jako člověk, který ho zná ze všech nejlíp, jeho argumenty zpochybnil. Nezbyvalo mu než doufat, že zvládne roli, kterou má v nejbližší budoucnosti hrát. Pokud ne, spiklenci je určitě odhalí a nemilosrdně zabijí.

Loďka se pomalu blížila k rozlehlým skladištím na úpatí Aventina, před nimiž se nacházel říční přístav. Podél přístavní hráze kotvily stovky lodí a menších plavidel. V dále, kousek před zákrutem řeky směrem na západ si Cato všiml Sublicijského mostu, pod jehož dřevěnými pilíři uháněl rychlý vodní proud. Právě kvůli němu končila veškerá vodní doprava z Ostie právě tady. Mezitím se přiblížil soumrak a všechny detaily města začaly v dále splývat v neurčitou šedivou plochu.

Muly dorazily k začátku přístavní hráze a mladičký otrok, který je cestou podél břehu poháněl, uvolnil tažné lano přivázané k jařmu a podal ho skupince urostlých mužů čekajících na břehu. Kapitán pustil kormidelní veslo, chopil se společně se svým synem dlouhých dřevěných bidel a oba pak dostrkali loď mezi plavidla kotvící u hráze. Některé čluny byly připoutané ke břehu podélně po dvou nebo po třech vedle sebe a přes paluby měly napříč položené můstky, po nichž se ze všech najednou odnášel náklad. Kapitán se rozhlédl a shledal, že na délku loď neukotví. Nakonec tedy ukázal k jedné nedaleké lodi.

„Tááhle!“ zvolal a ukázal mužům na hrázi, kde chce zakotvit. Jejich předák přikývl a krátce nato už byla loď uvázaná k boku prvního plavidla. Cato s Macronem se chopili holí, zvedli vaky s výzbrojí, počkali, dokud obsluha pevně nezajistila můstek, a měli se k odchodu.

„Hodně štěstí ve službě!“ rozloučil se s nimi rozzářeně kapitán a strčil před ně svého syna. „Tohle je můj kluk. Podívej se, takhle vypadaj hrdinové z války v Británii. Pozdrav je.“

Chlapec stydlivě zvedl oči a šeptem je pozdravil. Jeho hlas se však utopil v pokřikování mužů přenášejících zboží po hrázi. Cato se na chlapce usmál a vlídně mu stiskl rameno.

„Tvůj otec říká, že chceš vstoupit do legie. Myslíš, že jsi na to dost odolný?“
Chlapec zavrtěl hlavou. „Ještě ne.“

„Jednou se ti to určitě povede. Měl jsi mě vidět, když jsem byl stejně starý jako ty. Byl jsem jen kost a kůže, ale nakonec jsem se vyloupl.“

Macro k němu vyslal pohled plný předstíraného údivu, ale Cato si ho nevsímal. „Tvrdě na sobě pracuj. Jednoho dne se třeba staneš hrdinou a tvůj otec na tebe bude moct být pyšný.“

„Anebo,“ podotkl Macro tiše, „skončíš jako poskok pletichářského císařského propuštěnce.“

Kapitánův úsměv lehce ochabl. „Jsem na něj pyšnej už teď.“

„Samozřejmě,“ odpověděl rychle Cato. „Pojď, Macrone, nebudeme ho už obtěžovat.“

Naložil si výstroj na vidlicovitý konec hole a opatrně se vydal po můstku přes palubu vedlejší lodě. Když došlápl na přístavní hráz, pocítil obrovskou úlevu, že má zase pod nohama pevnou zem, byť pokrytou blátem. Hned po něm vystoupil z lodě i Macro a oba muži se rozhlédli, aby se co nejrychleji zorientovali.

„Kde se to máme sejít s tím Narcissovým člověkem?“ zeptal se Macro.

„V hostinci Dionýsova vinice na severní straně Boaria. Podle toho, co mi Narcissus řekl, bychom se tam měli dostat tudy,“ odpověděl Cato a ukázal na správné budovy za shlukem skladišť, k nimž se vydali podél hráze. Ve srovnání s poměrně klidnou Ostií jim hlavní město říše připadalo jako předlidněná změt halasných zvuků, výjevů a pachů, v nichž se mísil lidský pot se štiplavým kouřem. Otroci, z nichž někteří byli navzájem připoutaní řetězy, namáhavě vlekli balíky s exotickým zbožím, džbány s vínem a olejem nebo bedny vystlané slámou, v nichž byly uloženy nádoby s východními voňavkami. Jiní nesli sloní kly nebo prkna z kmenů vzácných stromů. Kolem nich spěchali kapitáni lodí, obchodníci a kupčící a vzduchem se nesly hlasy hovořící latinsky, řecky, keltsky, hebrejsky, ale zněly tu i další

jazyky, které Cato nikdy v životě neslyšel. Pošmourná zimní obloha byla s nastupujícím večerem stále temnější a vydlážděnou zablácenou hráz plnou poházených odpadků začalo zalévat rudé světlo z ohňů plápolajících v železných koších. Mezi vši tou skrumáží kličkovali divocí psi a kočky a čenichali, kde by se dalo najít něco k snědku. V klenutých průchodech a před zamčenými dveřmi domů se krčili žebráci, poklepávali na dřevěné nebo mosazné misky a loudili na kolemjdoucích aspoň pár drobných mincí.

Cato se pomalu sunul tlačenicí a Macro, který se usilovně držel za ním, pevně svíral v ruce hůl se zavěšenou výstrojí. Čas od času se ohlédl přes rameno, aby se ujistil, že ho zlodějníci nepřipravili o žádnou z jeho věcí. Slyšel už nejrůznější historky o kapsářích, kteří rozřezávají vaky z kozí kůže ostrými noži a vybírají z nich hbitýma rukama, co se dá, přičemž jejich oběť nemá o ničem nejmenší tušení a na krádež obvykle přijde až ve chvíli, kdy už je pozdě.

„Kurva, připadám si tu jako na bojišti.“

„Až na to, že tady ti nic nehrozí,“ opáčil Cato rozmrzele. „A není tu ani stopa po krvi, mrtvolách, křiku a strachu, který ti svírá hrdlo jako ledová ruka. Ale jinak ano.“

„Bezva.“

Jak se blížili ke klenutému vchodu na Boarium, dav lidí postupně řídil. Tržiště bylo, stejně jako skladiště v přístavu, vystavěné ve velice honosném stylu. Nad vchodem se sloupořadím po obou stranách se vypínal fronton se sochami státníků z dob republiky. Jejich původní barvu však nyní překrývala vrstva špíny a ptačího trusu. Vzduch byl prosycený zápachem krve a masa z řeznických stánků. Za klenutým vstupem se otevírala široká třída, na níž by se podle Catonova odhadu vešla celá legie. Trhovci ukládali své přenosné stánky na malé vozy, na ty pak vršili zbylé zboží a všechno pak odváželi do bezpečných skladů po stranách Boaria. Na jiných místech stály pevně zbudované stánky, které se teď na noc uzavíraly. Podél jedné strany tržiště se táhla dvoupodlažní budova s kolonádou. V přízemí sídlily obchody a hostince a nad nimi se nacházely pracovny úředníků vybírajících nájem a cla od obchodníků. Prostory si tu pronajímala i řada bankéřů, kteří zde počítali své zisky, aniž se nechali rušit hlukem, jenž se rozléhal pod nimi.

Dionýsovu vinici našli oba důstojníci poměrně snadno. Nad vchodem visel velký plechový štít, na kterém byl jednoduchými tahy namalovaný

rozesmátý člověk s dutým rohem v rukou. Pozadí tvořily zelené šlahouny obtěžkané vinnými hrozny, mezi nimiž se bez jakýchkoliv zábran milovaly nahé páry v udivujícím množství pozic. Macro se před štítem zastavil a zkoumavě se na něj zadíval.

„Támhleta se nedá udělat.“

„Když se napijete našich vín, dokážete to!“ zahalasil jakýsi bujarý hlas. Od jednoho ze sloupů, které se tyčily po obou stranách vchodu, se odlepil baculatý muž s naolejovanými vlasy a pokynul jim, aby šli dovnitř. „Dionýsova vinice a její potěšení jsou v Římě vyhlášené. Vítejte, přátelé! Pojdte dál. Pro všechny tu máme stůl v teple, dobré víno a nejlepší společnost,“ zahlaholil a spiklenecky zamrkal. „A to všechno za skvělou cenu.“

„Potřebujeme se najíst a napít,“ oznámil mu Cato. „Nic víc.“

„Aspoň zatím,“ dodal Macro, který nemohl odlepit oči od štítu nade dveřmi. „Potom se uvidí, ne?“

Než se nadáli, tlouštík je nahnal do svého podniku a vešel za nimi. Vnitřek byl mnohem prostornější, než Cato čekal – na délku měl nějakých šedesát stop. Zhruba v polovině hostince stál u jedné stěny pult obklopený výklenky, z nichž dva měly zatažené záclonky. V dalším výklenku posedávala silně nalíčená štíhlá rusovláska. Hlavu si podpírala rukou a nepřítomně zírala kamsi do prázdna. Hostinec se právě plnil prvními večerními hosty – muži, kteří na Boariu sbalili své stánky nebo dokončili všechno, co si pro tento den předsevzali. Většina se přišla jenom rychle napít a poté měla namířeno domů. Mezi nimi posedávalo několik starých pijanů s podlityma očima a s odulými nosy a tvářemi protkanými síťovím červených žilek, kteří právě zahajovali další večer, kdy se zpíjí do němoty.

Tlouštík, jenž Catona s Macronem lapil na ulici do svých spárů, zavolal na hostinského. Ten přikývl a připojil dvě čárky k mnoha dalším zakresleným na zdi nad džbány s vínem, které značily počet lidí, jež se naháněčovi povedlo ulovit.

„Tady je vaše místo,“ oznámil jim tlouštík a ukázal rukou kousek za dveře, na prostý stůl se čtyřmi stoličkami. Cato s Macronem vděčně přikývli, protlačili se kolem ostatních hostů, a než usedli, odložili hole a vaky s výstrojí ke zdi.

Macro se rozhlédl a zavětral. „Narcissus vybral dobrý místo.“

„Přesně tak. Takové, kde se člověk ztratí v davu. Příjemné a diskrétní.“

„Chtěl jsem tím říct, že ho vybral dobře pro mě. Laciný, veselý a každou chvíli se tu může strhnout rvačka.“

„To taky,“ odpověděl nepřítomně Cato, protože se rozhlížel po jakémkoliv náznaku, že už je tady i jejich člověk. Mezi hosty byla pouze hrstka lidí, kteří seděli sami, ale ani jeden z nich neopětoval jeho pohled. Krátce nato si k nim proklestil cestu hostinský.

„Co byste si dali, pánové?“

„Co tu máš?“ zeptal se Macro.

„Všechno je na zdi,“ odpověděl hostinský a ukázal na dlouhý seznam místních vín napsaný křídou na tabuli za pultem.

„Hmm...“ zamručel s úsměvem Macro, zatímco přejížděl pohledem jednotlivé položky. „Jaký je etruský?“

„Momentálně není.“

„Aha, tak dobře. Kalábrijský?“

„Taky ne.“

„Falernský?“

Hostinský zavrtěl hlavou.

„Tak co tu teda máte?“

„Dneska ligurský a belgický. To je všechno.“

„Belgický?“ podivil se Cato a zvedl obočí. „Já myslel, že tam se vaří pivo.“

„Taky že jo,“ odpověděl hostinský a podrbal se na nose. „Podle mě by u toho měli zůstat.“

„Chápu,“ řekl Cato a odevzdaně pokrčil rameny. „Tak tedy ligurské. Jeden malý džbánek a tři pohárky.“

„Dobře, pane. Vybral sis dobře,“ odpověděl hostinský, uklonil se a zmižel za pultem.

„To si z nás dělá prdel?“ zamračil se Macro. „A kromě toho, o žádném ligurském vínu jsem nikdy neslyšel.“

„V tom případě se dnes oba poučíme.“

Po chvíli se hostinský vrátil s vínem a pohárky a všechno postavil na stůl. „Pět sesterciů.“

„Pět?“ podivil se Macro a zavrtěl hlavou. „To je loupež.“

„Taková je cena, kamaráde.“

„Tak dobře,“ vložil se mezi ně Cato a ze skromného obnosu, který jim Narcissus předem poslal, vytáhl pět mincí. „Tady je to.“

Hostinský je shrábl ze stolu a vděčně přikývl.

Cato zvedl džbán a přivoněl k tekutině uvnitř. Měla tak pronikavě kyselou vůni, že nakrčil nos. Oběma pak nalil tmavé, téměř černé víno do pohárku. Macro posměšně zvedl nápoj k připitku, trochu usrkl a okamžitě svrástil obličej.

„U všech bohů, snad jsou poblíž pretoriánského tábora lepší hostince.“

Cato se také opatrně napil a okamžitě ucítil, jak mu kyselá palčivá chuť proniká do útroby. Položil pohárek na stůl a opřel se o zeď za sebou. „Jenom doufám, že se ten náš člověk brzy objeví.“

Macro přikývl. Dál čekali mlčky, zatímco místní hosté do sebe lili jediné dostupné víno s takovým gustem, jako by jim jeho kyselá chuť vůbec nevadila. V hostinci panovala veselá nálada a kazil ji pouze stůl, u něhož seděli oba vojáci, s prodlužujícím se večerem stále netrpělivější. Po chvíli se Macro začal ošívat. Se svráštěnou tváří dopil pohárek, postavil se a mávl rukou k ženě sedící ve výklenku.

„Já, ehm, si za ní na chvíli odskočím.“

„Teď ne, Macrone. Na někoho tady čekáme. Jindy.“

„Doteď se tu neobjevil, takže bych se rád aspoň trochu pobavil.“

„Neměli bychom riskovat, že k sobě přitáhneme pozornost.“

„To neudělám,“ namítl Macro a kývl k záclonkám. „Jenom se snažím zapadnout mezi místní.“

Zatímco se vymlouval, záclonka zakrývající jeden z výklenků se odhrnula a zpoza ní vyšel šlachovitý muž s krátkými tmavými vlasy. Už předtím si oblékl tuniku, ale v ruce dosud držel šátek, který podle všeho nosil ovázaný kolem krku. Žena za ním se mezitím soukala do krátké tuniky, která jasně naznačovala její povolání. Muž se k ní otočil, hodil na lehátko několik mincí a odešel do středu hostince.

„To je on,“ poznamenal Macro. „Nikdo si ho nevšímá.“

Cato se na něj zadíval. Muž se začal rozhlížet, všiml si dvou prázdných stoliček u Catonova a Macronova stolu a došel k oběma důstojníkům. „Můžu?“

Cato zavrtěl hlavou. „Ne. Čekáme tady na jednoho přítele.“

„Já vím. To jsem já,“ usmál se muž a posadil se k nim. Pak lehce zvedl ruku, ukázal jim prsten a položil dlaň vedle Catonovy ruky. Na kameni jeho šperku byl vyrytý stejný motiv jako na prstenu mladšího z obou důstojníků.